VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Spauda jus aprūpina šio karo stipriausiu ginklu — žiniomis. Spauda ginklas tvirčiausias, nes jis apginkluoja mus kovai prieš tamsą. VIENYBĖ suteikia teisingiausias žinias. Vienybė savo pareigą atlieka. Atlikite ir Jūs savo pareigą — nevėluokite prenumeratos mokesčio.

IV. METAI 29 N. PENKTADIENIS, 1941 M. LIEPOS (JULY) 18 D. BROOKLYN, NEW YORK. KAINA 5 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Philadelphijoje
Tai paradoksas
"Žmonijos saulė"
Pragaro dvynukai

JUOZAS TYSLIAVA

"Rašytas laiškas iš Philadelphijos..."

Praėjusį sekmadienį šių žodžių autorius dalyvavo vietos veikėjų susirinkime, kur buvo aptarta būsimojo Vienybės pikniko reikalai.

Yra daugiau, kaip dvidešimts metų kai Phladelphijoje rengiami piknikai Vienybei.

Šiemet Vienybės piknikas bus rugpiūčio 24 d. visiems gerai žinomam Mikolaičio ūkyje.

Į pikniko rengimo komitetą įeina tokie geri vienybiečiai, ,kaip Tvaranavičius,, Sutkaitis, Baranauskas, Jankauskas, Danta, Vaivada, Deksnis, Puteikis ir k.

Philadelphija visados buvo Vienybės tvirtovė. Po New Yorko, čia — daugiausia skaitytojų.

Nenuostabu, jeigu čia kas met Vienybės piknikai.

* * *

Pasilikęs keletui dienų Philadelphijoje, turiu progos atlankyti Vienybės skaitytojus, pasekti jų gyvenimą.

Išskyrus cukraus dirbtuves, kurios tuo tarpu streikuoja, beveik visi dirba.

Yra žmonių, kurių savaitinė alga — 75 doleriai.

Bet yra ir tokių, kurie skundžaisi. Tai saliūninkai. Jie sako, kad žmonės taip gerai dirba, kad neturį laiko nė alaus stiklui išlenkti...

Tai panašu Sutterio istorijai.

Praėjusio amžiaus vidury šio šveicaro ūky, Kalifornijoje, buvo rastas auksas. Jo darbininkai, metė ūkio darbus, nugužėjo į kalnus auksso ieškoti.

Paradoksas! Auksas sunaikino Sutterio ūkį, didesnį, negu Bazelio kantokas.

* * *

Yra paveikslų, kurių pasaulis nepamiršta.

Tur būt niekados nepamiršime paveikslo, kur Stalinas, linksmas ir patenkintas, sveikinasi su Ribbentropu.

Dabar... tame pačiame Kremlio kambaryje, už to paties stalo, stovi Sir Stafford Cripps, Britų ambasadorius Maskvoje ir... Stalinas.

Tie patys rėmai, bet jau kitas paveikslas.

Šį kartą Stalinas,, pasirašęs karo sutartį su anglais, kažin kodėl nesišypso. "Tautų tėvas" stovi, akis ir ūsus nuleidęs. Jeigu ne pavardė, padėta po paveikslu, tai vargiai ar kas įspėtų, kad čia—"žmonijos saulė..."

Kažin koks apšepėlis... musiomirių apsirijęs gruzinas.

* * *

Bullitt, buvęs Amerikos ambasadorius Maskvoje, kartą, lankydamasis Kaune, pasakė:

"Kai aš atvažiuoju į Pabaltiją, tai, man rodos, pasaulis nušvinta..."

Iš šio sakinio jau galima suprasti, kaip tas Dėdės Samo diplomatas jausdavosi, būdamas Maskvoje.

Nenuostabu, jeigu Bullitt, su bolševikais, taip išsireiškė:

"...The Nazi and Bolshevik regimes now resemble each other like twins — out of hell."

Nenuostabu ir tai, kad Churchillis, pranešdamas Anglijos parlamentui apie karo sutarties pasirašymą su rusais, pasiskubino pridurti:

"Bet ne su komunizmu..."

Ateis laikas, kada šių dviejų pragaro ideologijų" niekas nenorės nė atsiminti.

Praeis, kaip ir viskas pasauly.

LENKAI IR RUSAI PASIRAŠĖ NAUJĄ DRAUGINGUMO SUTARTĮ LONDONE

Rusai sutiko nereikšti pretenzijų į Lietuvą, Latviją, Estiją ir Lenkiją

LONDON. — Liepos 14 d. Londone pasirašyta sutartis tarp ištremtosios Lenkijos vyriausybės, kuri dabar yra Londone ir Sovietų Rusijos. Sovietų vardu sutartį pasirašė Rusijos Pasiuntinys Londone Ivan Maisky, o Lenkijos vardu — Gen. Sikorskis.

Sutarties tekste numatyta keturi svarbiausi paragrafai:

1—Sovietų Rusija pripažįsta teisę gyventi kaip nepriklausomai valstybei.

2—Sovietų vyriausybė laiko negaliojančias nepuolimo sutartis su Vokietija sudarytas 1939 metų rugpiučio mėn. 23 d.,, taip pat sutartį su Vokietija pasirašytą 1939 metais rugsėjo 23 d., kurioje Rusija ir Vokietija pasidalino Lenkijos teroritoją.

3—Rusijos teritorijoje bus leidžiama sudaryti naują Lenkijos armiją.

4—Tarp Rusijos ir Lenkijos bus tuojau užmegsti diplomatiniai santykiai.

Londono laikraštis "The Daily Sketch" taip pat praneša, kad šios sutarties išdavoję Sovietų Rusija turės teisės dalyvauti šio karo taikos konferencijoje. **Rusija būk pasižada gražinti ir nereikšti jokių pretenzijų į Baltijos valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją.**

SVARBESNIEJI PASAULINIAI ĮVYKIAI

Šiomis dienomis Maskvoje Anglijos pasiuntinys Rusijoje Sir Stafford Cripps, Anglijos vardu pasirašė sutartį su Sovietų Rusija bendrai kariauti prieš bendrą priešą Vokietiją ir pasižadėjo nesudaryti atskiros taikos sutarties su Vokitija. Tos sutarties pasirašymo paveikslas primena spaudoje paskelbtą paveikslą, kai Molotovas rašėsi sutartį su Vokietijos užsienių reikalų ministru Ribbentropu. Ir tuomet Stalinas stovėjo už Molotovo nugaros.

APIE TAIKĄ

Civilyinės apsaugos direktorius La Guardia skelbia, kad šiomis dienomis per Pietų Amerikos valstybes Vokietija pradėjo taikos kampaniją. Vokietijos pasiūlymai jau esą žinomi Amerikos vyriausybei ir jie netrukus bus paskelbti. Tačiau, pridūrė La Guardia, tikėtis, kad iš tų siūlymų kas nors gero išeitų, būtų klaidinga.

PUOLIMAI IŠ ORO

Anglijos Ministras Pirmininkas Winston Churhill pareiškė Londone, kad dabar Anglijos karo aviacija smarkiau bombarduoja Vokietiją, negu vokiečiai bombardavo Angliją. Jis įspėjo Vokietiją pasiruošti didesniems ir žiauresniems bombardavimams, kurie vyks be pertraukos, mėnesiais ir metais... kol Vokietijoje nebus iššluoti naciai.

PAVOJUS AMERIKAI

Amerikos kariuomenės generalinio štabo viršininkas neral. štabo viršininkas Gen. George C. Marshall, įspėjo kongreso narius, kad Amerikai gręsia labai didelis pavojus. Po pasikalbėjimo su generolu, kai kurie kongresmanai pareiškė, kad jie pilnai įtikinti, jog Amerikai ištikrųjų gręsia didelis pavojus nuo išorinio priešo, tačiau koks tas pavojus iš tikrųjų yra, jie atsisakė pasakyti. Tai esą būtų informacija priešui. Kyšium su tuo gen. Marshall pareiškimu, daromi žygiai laikyti kariuomenės tarnyboje visus tuos vyrus, kurių tarnybos terminas baigiasi. Daromi žygiai visus tarnaujančius kariuomenėje laikyti tarnyboje neribotą laiką.

PRANCŪZŲ ANGLŲ TAIKA SIRIJOJE

Anglija ir Prancūzija šią **savaitę pasirašė sutartį, kuria** baigiamas karas tarp anglų ir prancūzų Sirijoje. Prancūzai sutiko leisti anglams okupuoti visą Siriją ir joje laikyti kariuomenę iki karo pabaigos. Anglijos Prancuzijos sutartis ratifikuota Vichy vyriausybės, nežiūrint, kad Prancūzijos vadas gen. Petain per Vichy radiją pareiškė protestą Anglijos reikalavimams. Taika Sirijoje atleis didelę dalį anglų kariuomenės tarnybai kituose svarbesniuose frontuose.

AMEERIKOS PRODUKCIJA AUGA

WASHINGTON.— J. A. V. valdžios žiniomis, Amerikos ginklų, amunicijos ir įvarios karo medžiagos produkcija dabar yra pasiekusi aukštesnio laipsnio neguo buvo 1917 metais. Dabar gaminama ne tik daug daugiau karo lėktuvų ir tankų, bet armotų ir kitos medžiagos. Kariuomenė taip pat yra daug didesnė, negu buvo 1917 m. ir geriau išmokinta.

Žiniomis iš Turkjios, vienas prancūzų kariuomenės pulkas, kuris dabar stovi Jugoslavijoje bus pasiųstas į rytų frontą kariauti prieš rusus.

Kanados vyriausybė paskelbė draudimą sekmadieniais pardavinėti gazoliną. Kanada bando gzalino suvartojimą sumažinti 50 nuoš.

Rusų telgremaų agentūra praneša, kad šiomis dienomis Baltijos jūroje nuskandino trylika vokiečių laivų pripildytų kareiviais ir amunicija. Taip pat, sako,, nuskandino du karo laivus.

SOVIETŲ VALDŽIOS ĮSTAIGOS JAU KRAUSTOSI IŠ MASKVOS

Archyvai ir įstaigų daiktai jau išgabenti; Amerikos atstovas pasiliks Maskvoje

WASHINGTON. — Oficialėsmis žiniomis, visos Sovietų valdžios įstaigos jau kuris laikas po truputį kraustosi iš Maskvos. Visi archyvai, dokumentai ir įstaigų daiktai jau išsiųsti į Kazan, apie 450 mylių nuo Maskvos.

Pranešimą apie Sovietų įstaigų išsikraustymą iš Maskvos gavo Jungtinių Amerikos Valstybių State Departamentas.

Maskvoje kalbama, kad vokiečiai netrukus gali paimti Leningradą, o vėliau pulti Maskvą.

Ta proga pranešama, kad Amerikos pasintinys Maskvoje Laurence A. Stenhardt pasiryžęs pasilikti Maskvoje iki gaus įsakymą iš Washingtono išsikraustyti.

HERMANN GOERING

Pranešimai iš Maskvos, o taip pat Londono sako, kad Hitleris internavo Vokietijos oro Maršalą Hermann Goering. Pagal vokiečių laikraštį leidžiamą Londone, Goeringas internuotas jo dvare, Pietų Vokietijoje.

Goeringo vardas paskutiniu metu Vokeitijos spaudoje neminimas.

AMERIKA PASIRUOŠUSI BET KAM

MONTREAL, Canada. — Šiomis dienomis buvęs J. A. V. pasiuntinys Prancūzijoje, William C. Bullit, kalbėdamas Montreale pareiškė, kad Amerika dabar jau yra pasiruošusi bet kam ir bet kokiai išimčiai. Esą, Amerika niekad karo neprálaimėjo, ne pralaimės ir dabar. Tarp kitko Bullit pareiškė, kad nacių ir komunistų režimai yra vienodi,, kaip dvynukai iš peklos. Šiuo metu baigė Bullit, rusas naikina nacių jėgas.

Vėliausiomis žiniomis, Rusija Tollmuose Rytuose dar turi apie 40 kariuomenės divizijų, o tuo tarpu japonai turi tik apie penkioliką divizijų.

Rusijos pasiuntinys Berlyne Dekanozovas atvyko į Ankarą, Turkijos sostinę, ,iš Berlyno. Jis siunčiamas į Rusiją Buvo pasklidę gandai, kad Dekanozovas nenorėjęs grįšti į Rusiją.

VOKIEČIAI SUKILĖLIŲ VALDŽIĄ LIETUVOJE DAR IGNORUOJA

Iš patikimų šaltinių Europoje telegrafu gautos žinios:

Iki šiol smulkesnių ir pilnesnių žinių apie paskutinius įvykius negalima gauti.

Kaip jau anksčiau spaudoje buvo pasirodžiusios žinios, sukilimas įvykęs birželio 23 dieną. Sukilėliai didvyriškai, veik plikom rankom užėmė Kaumą, Vilnių ir kit. Lietuvos miestus ir tuojau pat paskelbė nepriklausomybės atstatymą.

Taip pat išleista eilė patvarkymų, panaikinančių bolševikų Lietuvoje įvestą netvarką. Vienu iš tokių patvarkymų panaikinami bolševikų Lietuvoje įvesti sovchozai, kurie valdžios dvarų pavydale buvo naujoviška baudžiava Lietuvos žmonėms.

Sukilėliai paskebė naują vyriausybę su Lietuvos Pasiuntiniu Vokietijai Škirpa priešakyje. Į šią vyriausybę įeina Užsienio Lietuviams Remti Draugijos pirmininkas adv. Rapolas Skipitis, buvęs kariuomenės vadas generolas Stasys Raštikis, buvęs merg. "Aušros" gimnazijos mokytojas ir iki bolševikų okupacijos Vytauto Didžiojo Universiteto lektorius Juozas Ambrozevičius, Žemės Ūkio Akademijos Dotnuvoje profesorius Balys Vitkūs, savo laiku lankęsis Jungt. Amerikos Valstybėse, ir buvęs Lietuvos Banko direktorius Vitas Statkus.

Prieš pat rusų-vokiečių karą bolševikai išgabeno iš Lietuvos kelias dešimtis tūkstančių inteligentų ir ūkininkų **ištisomis šeimomis, kurių** tarpe išgabenti Kazys Bizauskas generolas Nagius-Nagevičius.

Lietuvos Raudonasis Kryžius šaukiasi pagalbos, nes tūkstančiai šeimų dėl bolševikų okupacijos ir karo audros yra likusios be maisto ir pastogės.

Škirpa ir Skipitis tuo tarpu tebėra Berlyne. Atrodo, kad **vokiečiai sukilimo faktą** lyg tai ignoruoja, teskebdami, kad Lietuvos gyventojai jų karius su džiaugsmu sutikę. Iš Lietuvos sukilėlių ginklai atimti, o vokiečių intencijos ateičiai bent dabar dar nežinomos.

Kauno radijas tebeskelbia laikinosios administracijos **įsakymus, nurodymus, bei paskyrimus.** Visoje Lietuvoje įvestos maisto kortelės.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Lietuvoje skubiai organizuojama Lietuvos kariuomenė. Sudaromi tie patys pulkai, kurie buvo Lietuvos nepriklausomybės lakais. Taip pat gražinama senoji uniforma. Pirmuosius Lietuvos kariuomenės dalinius sudarė tie karuomenės būriai, kurie dalyvavo Kaune ir kitur sukilime prieš bolševikus. Į naująją Lietuvos kariuomenę įstoja daugybė savanorių miestiečių ir kaimiečių. Kiekvienas karys prisaikinamas tarnauti Lietuvos nepriklausomybei.

Buvęs Lietuvos kariuomenės vadas Gen. Vitkauskas, sakoma, kartu su kitais išbėgęs į Rusiją. Ar jis savo noru išvyko, ar buvo priverstas išvažiuoti, nežinia.

Bolševikai pasitraukdami iš Lietuvos nespėjo sunaikinti derlaus. Smarkiai sunaikinti pasėliai tose vietose, kur įvyko mūšiai t. y. Suvalkijoje ir apie Šiaulius. Lietuvos derlius šiemet bus tik apie pusė normalaus derliaus. Dėlto, jau dabar Lietuvoje įvedamos maisto kortelės.

Prieš keletą dienų iš Kauno parnešė, kad bolševikai bėgdami iš Kauno pasistengė lietuviams atkeršyti bent tuo, kad sušaudė septynis kunigus. Tą žinią pakartojo Naujienų ir Draugo korespondentas Pranas Ancevičius. Dėl kunigų šaudymo Lietuvoje Vokietijos telegramų agentūra DNB praneša, kad per savo viešpatavimo laikotarpį Lietuvoje bolševikai iš viso sušaudė 1,100 katalikų kunigų. Dauguma kunigų lavonų rasta buvusios OGPU centrų rūsyse ir kitur. DNB dar priduria, kad šiuo metu išaiškinamos nužudytųjų kunigų asmenybės ir jų nužudymo aplinkybės. Visi daviniai apie kunigų žudymų Lietuvoje, pasak DNB, bus pasiųsti į Vatikaną.

Vokiečių šaltiniai parneša, kad dabar Lietuvai jau ne są pavojaus nuo rusų bombų. Rusai taip toli nuvaryti į Rusijos gilumą, kad jie negalės Lietuvą pulti.

Vėliausiomis žiniomis, Kauno-Vilniaus ir Kaunošiaulių geležinkelių ruožai jau sutvarkyti ir jais eina susisiekimas. Šiuo metu visais Lietuvos geležinkeliais daugiausai gabenama karinė medžiaga. Susisiekimas ypač labai didelis tarp Vilniaus — Kauno ruožo.

Vokiečių kariuomenė užėmusi Minską, ten rado daugybę lietuvių kalinių ir tremtinių, kuriuos rusai, bėgdami iš Lietuvos, su savim išsigabeno. Dalis tų tremtinių buvo jau išgabenti į Rusijos gilumą, tačiau dauguma Minske laukė kol rusai juos išgabens. Keletą dienų prieš vokiečių įžengimą į Minską, rusai vos spėjo pasirūpnti savo kailį iš Minsko išnešti, o tremtinius ir kalinius iš Lietuvos paliko stotyje ir kitur. Tarp rastų Minske lietuvių buvo ūkininkų, prekybininkų, ,amatninkų ir įvairių dirbtuvių specialistų, kurių dabar Lietuvai labai reikia.

Pranas Ancevičius, Naujienų ir Draugo specialus korespondentas Berlyne, išvyko į Baltijos valstybes, žinoma ir Lietuvą.

Iš Karaliaučiau praneša, kad visuose Lietuvos bolševkų sukurtuose sovchozuose rasta tokia betvarkė ir nešvara, kad reikia stebėtis. Dabar tuos ūkius lietuviai stengiasi kuogeriausiai sutvarkyti.

Pereitą savaitę buvo pranešta, kad Vokietijos Kancleris Hitleris lankėsi Lietuvoje. Tuomet buvo pasakyta, kad jis aplankė Šiaulius, Mažeikius ir kitus žemaitijos meestus. Dabar praneša, kad jis taip pat aplankė Kauną. Hitleris norėjos vykti į Vilnių ir Minską, tačiau kariuomenės vadovybė įspėjusi jį, kad ten kol kas pavojinga važinėti.

Iš Karaliaučaus praneša, kad paskutinėmis bolševikų vieštapavimo dienomis Lietuvoje, dirbtuvių darbininkai baisiai nekentė bolševikų komisarų ir kur tik jie pasirodydavo susirinkimuose ir pradėdavo kalbėti, darbininkai juos tuojau nušvilpdavo. Dėl to keli šimtai darbininkų atsidurė bolševikų kalėjimuose.

Kaune bolševikai, iki karo pradžios su vokiečiais, jau buvo nusavinę arti penkių tūkstančių namų.

KAS ĮKALINO PROF. VOLDEMARĄ

SODUS, MICH. — Chicago Daily Tribune (June 28, 1941) dienraštis yra įdėjęs savo bendradarbio (Donald Day) iš Helsingforso šitokią žinią:

"Kauno (Lietuvos) radijas šiandien pranešė, kad prof. Augustinas Voldemaras, pirmiau buvęs Lietuvos ministras pirmininkas, buvo paleistas drauge su visais kitais politiniais kaliniais, kurie buvo uždaryti Kauno kalėjime, diktatorišką valdant kraštą prezidentui Antanui Smetonai, kuris dabar yra kaip politinis tremtinys Amerikoje.

Voldemaras, kaltinamas organizavęs sukilimą prieš Smetoną. 1934 m. buvo nuteistas kalėti 12 metų. Voldemaras seniau, prieš Smetonai tapus prezidentu, buvo jo politikos šalininkas."

Šitoji žinia labai klaidinga. Remdamies tikrais daviniais, štai ką turim prieš ją pasakyti:

1. Gruodžio 19 d. 1926 m. Seimo, kaip Tautos Atstovybės, išrinktas Respublikos prezidentu Antanas Smetona pavedė prof. Augustinui Voldemarui sudaryti vyriausybę. Kai 1929 m. rudenį jo vadovautos vyriausybės nariai (ministrai) visi atsistatydino iš savo paretigų, tai, Konstitucija einant, turėjo atsistatydinti ir prof. A. Voldemaras, kaip jos pirmininkas. Po to buvo sudaryta nauja vyriausybė.

2. Prof. A. Voldemaras, sukurstęs kariuomenės dalį, — 1934 m. pavasarį, mėgino padaryti krašte ginkluota sukilimą. Už tą mėginimą jis buvo teismo pasmerktas kalėti 12 metų. Remdamasis malonės įstatymu, prez. A. Smetona 1938 m. dovanojo A. Voldemarui bausmę ir jį paleido iš kalėjimo. Vyriausybės organams sutikus, A. Voldemaras ryžosi išvažiuoti užsienin.

Kai Anglija nesutiko jo įsileisti, pasirinko Italiją, kur gyveno Romoje ligi 1940 m. birželio mėnesio, kol Sovietų Rusija ginklu įsiveržė Lietuvon. Nors Lietuvos įgaliotieji minstrai Romoje ir Berlyne įspėjo A. Voldemarą nevažiuoti Lietuvon, kur smurtu buvo paėmę viršų komunistai, jis vis dėlto jų nepaklausė ir važiavo, sakydamas: Nieko pkta nepadaręs Sovietų Rusijai, taigi ir ši jam nieko pikto nedarysianti. Tačiau, kai birželio 18 d. įvažiavo Lietuvon, buvo suimtas ir pasodintas kalėjiman. Taigi jis ten pateko ne "diktatoriaus" A. Smetonos dėka. Ne pro šalį ir ši pastaba. Vidaus Ministerija A. Voldemarui apmokėjo kelionę Romon ir ten jam duodavo tiek lėšų, kad jis galėjo be vargo gyventi su savo žmona bet kuriame Europos kontinento mieste.

3. Ar Smetona diktatorius? Lietuvos Konstitucija pagrįsta demokratiniais dėsniais. Ministrų Taryba atsakinga ne tik prezidentui, bet ir seimui, tautos atstovybei. Priešpaskutinė vyriausybė, vadovauta ne tautininko, ir paskutinė, vadovauta tautininko, buvo sudarytos iš ne tautininkų, priklausančių įvairioms politinėms grupėms. Jų skaičiuje buvo du krikščionys demokratai ir du valstiečiai liaudininkai. Šios abi srovės, buvusios glaudžiame konktatę, yra žinomos Amerikos lietuviams.

Juozas Bačiūnas.

MIRĖ RISTIKAS MIKAS STIRNA

SCRANTON, PA. — Žiauri mirtis išrovė vėl iš lietuvių tarpo vieną drūtą ąžuolą. Liepos 8-tą dieną po sunkios vidurių operacijos mirė Mikas Stirna, buvęs savo laikais ristikas. Palaidotas liepos 12 d. šv. Katerinos kapinyne, Mascow, Pa. Lydėjo jį didelė minia žmonių, kokios niekas nėra matęs. Jo jautrus ir linksmas gyvenimo būdas užsitarnavo tiek gėlių, kad kaip tik galėjo tilpti į du didelius automobilius. Velionis Mikas kilęs iš Žagarių, Alytaus aps. Į Ameriką atvažiavo jaunas vaikinas 1896 metais. Paliko vienintėlį sūnų Joną, Lietuvoj vieną brolį ir dvi seseris.

Atvažiavęs į šią šalį jis iš karto dirbo anglių kasyklose. Jausdamas nepaprastai fiziniai stiprus jis stojo į ristikų eiles ir Antano Kundrotos bei brolių Zbiškų laikais jis buvo pasiekęs Pennsylvanijos valstybės čampijonatą. Teko jam daug kartų ristis su pirmaeiliais ristikais. Prieš 23 metus iš Lietuvos atsiėmė sūnų Joną, kurį išleido mokslus ir prieš 12 metų savo biznį pervedė sūnui, o pats gyveno ilsėdamas. Jis niekad neapleido jokio lietuviško parengimo. Jis su savim vesdavosi būrį draugų ir kur jis būdavo, tai apie jį pulkas žmonių susirinkdavo ir klausydavo jo linksmų dainelių ir pasakaičių. Prirklausė prie visokių lietuviškų organizacijų ir buvo labai labdaringas žmogus. Jis yra labai daug aukavęs lietuviškiems reikalams. Viešėdamas Lietuvoje virš metų laiko, giminėms pastatydino triobėsius ir siųsdavo pinigų jiems kiekvieną metą ne dešimtinėmis, bet šimtinėmis. Jeigu kas jo paprašydavo kokios pagelbos, tai antru kartu jo prašyti nereikėjo. Jeigu atsilankydavo į šį miestą kuris lietuvis sportininkas tai Mikas stengdavosi jį sutikti ir paspausti ranką, pavaišinti ir tt. Jis niekad nesiginčydavo nė lietuviškoje, nė amerikoniškoje politikoje. Jį niekas nematė piktą. Tai tikrai buvo pavydėtino sugyvenimui talento žmogus. Jis buvo populiarus ne tik tarpe lietuvių, bet ir tarpe svetimtaučių. Tarpe svetimtaučių buvo žinomas kaipo "Uncle Mike."

Karstą nešė šeši Taurų klubo draugai. Paskutinę atsisveikinimo minutę visų akys ašarojo.

Taip, Miko jau nėra mūsų tarpe...

Sudiev, mielas Mikai, ilsėkis ramybėje, atlikęs šią ilgą žemišką kelionę.

W. A. Meškūnas

PIKNIKAS PRIE ERIE EŽERO

TORONTO, CANADA. — Liepos 20 d., sekmadienį, Aušros Choras rengia metinį pikniką prie Erie ežero, Dauro farmoje.

Kviečiami visi, kaip Kanados taip ir Amerikos lietuviai, atsilankyti į šį suvažiavimą, kuriame visi turėsime progos pasimatyti ir drauge savo mintimis pasidalyti.

Pikniko vieta patogiausia visokiais būdais: geriausios maudynės tiems, kurie myli maudytis; gražiausios pievos tiems, kurei myli žaisti ar ilsėtis.

Tad, visi, ypač Amerikos lietuviai, k. t. Niagara Falls, Buffalo, Rochester, Detroit ir kitų kolonijų, atvažiuokite atlankyti savo gimines, pažįstamus ir draugus, ir drauge paklausyti Aušros Choro dainų.

Aušros Choristas

LITHUANIAN NATIONAL RELIEF FONDAS PRADĖJO DARBĄ

CHICAGO, ILL. — Chicagoj įsikūręs Lithuanian National Relief Fund (rinkimui Lietuvai pagelbos tarp svetimtaučių) USA valdžios legalizuotas ir gavo valstybės leidimą (No: 486) priimti visuomenės aukas Lietuvos gelbėjimui. Liepos 10 dienoj iškilmingai pradėjo savo veiklą. LNRF komiteto pirmasis susirinkimas buvo Palmer House viešbutyje. Susirinkime komiteto nariai, svečiai ir didžiųjų laikraščių korespondentai. Susirinkimui pirmininkavo advokatas Olis. Jis plačiai nupiešė Lietuvos nelaimes ir dabartinę apverktiną padėtį, ir paaiškinęs įsikūrusio LNRF tikslą, pareiškė viltį, kad amerikiečių visuomenė ateis komitetui talkon su savo pagelba daug nukentėjusiai ir dabar kenčiančiai Lietuvai.

Laiškais ir telegramais susirinkimą sveikino Chicagos miesto majoras Edward Kelly, prezidentas Antanas Smetona, Illinois valstybės gubernatorius Green ir Lietuvos garbės konsulas Kanadoj p. Grand Sutie. Majoras Kelly giliai pabrėžęs Lietuvos kančias, pareiškė kad Lietuva tikrai verta amerikiečių visuomenės pagelbos, ir paraginęs komitetą tam tikslui energiškai veikti, prižadėjo pats kuom galėdamas tame darbe komitetui padėti.

Gyvu žodžiu kalbą pasakė Lietuvos konsulas p. Daužvardis. Buvęs USA valstybės atstovas Lietuvoj p. Norem trumpai apibudinęs Lietuvos praeitį ir dabartį, pabrėžė, kad Lietuva pergyvenus visas nelaimes praeityje, išliko gyva, ir dabar visas savo kančias pergyvens ir nepražus. Baigęs savo kalbą p.. Norem linkėdamas komitetui pasisekimo, pirmininkui įteikė 100 dolerių čekį. Tai pirmutinė auka, kurią gavo LNRF.

ŽYMŪS AMERIKIEČIAI LIETUVOS PAGALBOS DARBE

Lithuanian National Relief Fund'as veiks amerikiečių tarpe, todėl ir jo komitetą sudaro nevien lietuviai, bet ir žymūs svetimtaučiai. Iš lietuvių komitete yra: bankininkas J. Mackevičius, advokatas Olis, J. J. Bačiūnas, kompozitorius Vanagaitis, advokatas Grišius, laikraštininkas S Pėža, redaktorius M. Vaidyla ir keli kiti. Garbės nariais yra: politikas Wendell Wilkie, Chicagos miesto majoras E. Kelly, p. Shrowder, gen. Doyes, gubernatorius Green, teisėjas Lewis, gn. McBane, Chicagos universiteto profesorius Smith, buvęs USA atstovas Lietuvoj, p. Norem, teisėjas O'Conner, teisėjas Fisher, J. E. Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, garbės konsulas Kanadoj p. Grand Suttie, ir keli kiti žymūs ir Lietuvai prielankūs asmenys.

LA GUARDIA KALBĖS LIETUVIŲ MITINGE

Šių metų liepos 27 d. sukanka 19 metų kaip USA pripažino Lietuvą, tad LNRF komitetas tą dieną Chicagoje šaukia masmitingą obalsiu: "Demokratija turi gyvuoti!" (Democracy shall live!) Tam masmitingui kalbėtoju pakviestas New Yorko miesto majoras La Guardia ir kiti žymūs politikai.. Tą pačią dieną LNRF per LVS. skyrius mėgina tokius masmitingus surengti New Yorke, Baltimorėj, ir kitur. Visam tam energingai vadovauja Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro pirmininkas, išeivijoj gimęs ir augęs, Lietuvos niekad nematęs jaunas patriotas, advokatas Antanas A. Olis.

TORONTIEČIAI VASAROJA

TORONTO, Ont. Kanada. Pasivaikščiojęs Toronto westuose, išgirsti daug naujienų, bet jų dauguma šeimyninės, o dar daugiau vasariškos. Nors ir čia gerokai karšta, bet gyvenimas vis tik eina savo vaga. Darbų vis daugėja, tad ir tos moterys, kurios jau žadėjo darbus mesti ir imtis tik namų ruošos, likosi įmonėse.

Vienas seniausių torintiečių P. Podolskis ruošiasi vasaros atostogoms. Jis tikina nesąs pavargęs, nes jo ir dvi tarnybos neišvargina. Dirbdamas virš 30 metų prie to paties darbo, tiek priprato, kad jam likęs tik vienas sunkumas — atsikėlus automobilį iš garažo išimti, o kada nuvažiuoja į tarnybą, tai pats darbas rankose tirpsta.

Toronte dar tebėra paslaptis, kad Samas Gibbs-Gumbaragis išvažiuoja į Jungtines Valstybes. Tik atvykęs į Kanadą, jis užsirašė į kvotą ir ta kvota seniai buvo pribrendusi, bet tik jis pats apie tai visai nesirūpino. Dabar pats konsulas Simui pranešė, kad Dėdė Samas jį išskiestomis rankomis priima. Kiek girdėjau Simas galvoja — važiuoti ar nevažiuoti pas Dėdę Samą. Jei jis važiuos, torontiečiai nustos gero draugo.

Vietoje nerimsta ir Antanas Riauba. Jis savo karu važinėja po Kanadą, bet kelia sparnus skristi į Jungtines Valstybes.

Visada ramus ir visų mylimas Elegijus Narušis išvyko į savo dėdės ūkį. Jei ir šio Torontas netektų, tai gerų lietuvių tarpe rastųsi didelė spraga.

Karolis Bure, padaręs svarbų pareiškimą vietos spaudai Lietuvos reikalais, poilsio neieškojo, o priešingai jo paprociui, dirba dieną ir naktį.

Vytautas.

LIETUVIŠKO SODO PAVĖSYJE

WHITE SULPHUR SPRINGS. — Kada miesto mūrai atima žmogui ne tik pavėsį, bet dar šildo, kaip turkiškoje maudynėje, kiekvienas, kas tik gali bėga į kaimus, laukus, vasarvietes. Ir kur nebėgsi, kada mieste vaikščiojant net kojos spirgsta ant gatvių cemento.

Man taip pat pasisekė parbėgti iš miesto porai savaičių. Pasitaikius tokiai progai, ilgai negalvojau, leidausi į Menderių ūkį, esančią White Sulphur Springs, N. Y. Kur kitur bevažiuosi, žinodamas, kad Menderių ūkis turi visus patogumus, kokius mes turime miesto geriausiuose namuose.

Ir neapsirikau. Tik patekęs į kalnuose esančią Menderių vasarvietę, tuoj pajutau didelį poilsio džiaugsmą. Kiek ten gražios gamtos, kiek puikaus kalnų oro. O taip maloni draugystė, nes ten suvažiuoja veik vieni lietuviai. Pati šeimininkė Menderienė, maloniai visais rūpindamasi, visada kiekvieną gerai nutekia. Ji ne tik rūpinasi kiekvieną geru poilsiu, bet ir puikiai bei sveikai maitina.

Į čią atvykęs visada rasi būrį vienybiečių, jų tarpe sutiksi biznierių, profesionalų. Kiekvienas, kas kartą pas Menderius atostogavo, žino, kad čia rasi geriausį poilsį, sveiką ir puikų maistą ir malonų priėmimą.

Be kitų, šiomis dienomis Menderių ūkyje vieši D. Peleckas su žmona ir sūnus Frank, inž. K. Pusnikas su žmona ir dukterimis Anna ir Veronika, W. Anskaitienė ir Kundrotienė, jos čia vasaroja ilgesnį laiką. Taip pat čia vieši Petras Vilčinskas, A. Kalibat, J. Gildelis su sūnumi Jonu, Sofija Šimkūnytė, ir Mrs. J. Esque. Visų dėmesį patraukia Edvardas Jablonskis, jaunas, bet gabus dailininkas, kuris be teptuko ir popieros visai į laukus neina.

Menderienė, vis kalbi ir rūpestinga šeimininkė, pasakojo, kad šiais metais apylinkėje buvę mažai lietaus, bet derlius auga gerai.

Kaziuko Kazelis

TEISMO TARNYBOJ

WATERBURY, Conn. — Vienybės atstovas Waterbury J. Žemantauskas, šiomis dienomis paskirtas teismo vertėju.. Šioje tarnyboje Žemantauskas ir pirmiau buvo. .

SCRANTON, PA.
Vienybės atstovas
W. A. MEŠKŪNAS
132 W. Market St.

NEW BRITAIN, CONN.
Vienybės atstovas
JOHN POŠKUS, Jr.
462 Park Street

R. DŽIOVALIS
510 Franklin St.
ELIZABETH, N. J.
Vienybės atstovas

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įviriausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

Viktoras Abėciūnas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
Pirmos rūšies maistas.
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

Flower
GREENHOUSE
263 Stanley St. New Britain Ct.
C. GEDRAITIS, sav.
Įvairiausios rūšies gėlių įvairiausioms progoms galite gauti šiame didžiausiame gėlyne
Tel.: 3826-W

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

DOMINICK CAFE
D. BARBERAVIČIUS, sav.
Restauranas, Baras ir šokių salė
112 Green Street
Worcester, Mass.

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane paieškokite puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJE

Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773

Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229

Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.

John J. Dekinis
Crystal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel.: Gilmor 7281

Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.

Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 8973

JOHN BAYLISS
VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329

A. L. Horwitz
Įvairios rūšies medžiaga drabužiams
662 W. BALTIMORE ST.
Tel.: Calvert 1807-W

ALEXANDER'S
SHAMPOO IR HAIR TONIC CO.
Už 50 centų jūs galit įsigyti butelį Alexander's Castile-Olive Oil Shampoo, kuriuo netik švariai išplaunama galva, panaikinamos pleiskanos, bet ir plaukų spalva padaroma blizganti.
Už kitus 50 centų Jūs, įsigiję Alexander's Hair Refreshing Tonic butelį, dar labiau džiaugsitės, nes tuo būdu sustiprinsite savo galvos plaukų šaknis ir galutinai išnaikinsite pleiskanas.
Kaip Shampoo, taip ir Tonic, — abu butelius —mes Jums galime atsiųsti per paštą.
Kreipkitės:
ALEXANDER'S
414 WEST BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

Nežinosite Bostono, jei gu neužeisite į
INTERNATIONAL CAFE, INC.
317 W. Broadway So. Boston, Mass.
Moderniškai įrengta, puiki $100,000 užeiga ir restauranas—valgiai, gėrimai, kokių kitur negausit. Muzika, šokiai ir floor show vakarais.
Kviečiam užeiti ir linksmai laiką praleisti geresnėje nuotaikoje, puikiausioje lietuvių įstaigoje šiame mieste.
Bronius Petrusevičius, sav.

C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
Laidotuvių Direktorius
Jūsų liudėsio valandą, mūsų įstaiga visados pasiruošusi suteikti geriausią, nuoširdžiausią ir prieinamiausią patarnavimą.
C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
637 WASHINGTON BOULEVARD
BALTIMORE, MD.
Tel. Lexington 5714
Saratoga 6351

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK — VERTĖ L. DAUKŠA.

(Tęsinys)

Praėjo nemaža laiko, kol prūsai baigė savo vaišes po aukojimo. Paskui kariai grįžo į kaimą. Buvo tylu. Laužai palengva geso. Nejudėdamas budėjo Auktuma prie Montės palapinės, kurioje viešpatavo tyla. Tik retkarčiai nakties paukščio riksmas trukdė tą tylą.

XXIII

Montė žygiavo į Karaliaučių. Ištisas savaites jis delsė, retai tesirodė savo kariuomenei, kurioje vėl grįžo tvarka ir paklusnumas po to, kai Štenovas su savo šalininkais slaptai pasitraukė. Daugelis karių jautėsi esą kalti ir stengėsi savo vadui prisigerinti, sveikindami jį džiaugsmingais šauksmais ir pakartotinai prisiekdami ištikimybę, kai jis pagaliau davė karštai laukiamą įsakymą žygiuoti. Tačiau Montė visus prisimeilinimus sutiko labai šaltai. Atrodė, kad tarp jo ir tautiečių rados kažkas, kas skyrė. Auktuma negalėjo atsistebėti draugo pasikeitimu. Montė pasidarė griežtas sau ir savo kareiviams. Jis nuolat sėdėjo balne, tartum jo kūnas nepažintų nuovargio.

Montė prie Karaliaučiaus buvo sutiktas su dideliu džiaugsmu. Dabar buvo galima tikėtis paimti miestą, kuris ilgą laiką veltui buvo puolamas vieno iš prusų vadų, Nalubio. Negaišdamas laiko poilsiui, Montė tuoj tuojau pradėjo rengtis plataus masto puolimui. Tačiau kai iš vieno pabėgėlio patyrė, jog komturas pats rengiasi pulti iš pilies, jis pakeitė savo planą ir nusprendė priešą tinkamai sutikti prie vartų. Nepareinamai nuo to, gerai ar blogai pasibaigs tas numatomasis susidūrimas, Montė vėliausia po trijų dienų rengėsi žygiuoti apsiausti Kreucburgo, iš kurio ordino riteriai artimesnėje ir tolimesnėje apylinkėje prievarta rinko maistą ir kita ką. Tie riterių žygiai buvo pavojingi Divonui ir jo kariuomenei, kuri laikė apsiautusi Bartenšteiną.

Pasitarimas Montės palapinėje pasibaigė, ir narsusis Nalubis paliko ją su savo padėjėjais, kiek nusivylęs, kad jam nebuvo leista ilgesnį laiką kovoti šalia savo vado. Jo nusivylimą mažino Montės pagyrimas už energiją ir sumanumą ir mintis, kad jis lemiamame susidūrime kovos Montės vadovybėje.

Pasilikęs su Auktuma vienas, Montė susimąstęs parėmė galvą ranka. Auktuma pažino tuos silpnumo priepuolius. Po riterio Hirchalso mirties nebuvo retas dalykas, kad Montė per ištisas dienas nekalbėdavo, atsiduodamas savo niūrioms mintims.

Auktuma atsisėdo šalia draugo ir pažiūrėjo jam tiriamai į veidą.

Montės bruožuose pasirodė šypsnys.

— Aš žinau, ką reiškia tavo priekaištingi žvilgsniai, Auktuma.. Mano nuotaikų pasikeitimai tau nepatinka. Vadas turi būti lygiai tvirtas ir kūnu, ir siela. Juk tai tu nori pasakyti? Bet vis dėlto man rūpi ateitis. Atskirų ordino pilių apsiautimas reikalauja didelių jėgų. Daug brangaus laiko netenkamą. Tai bloga, nes laikas veikia prieš mus, Auktuma. Mes turime sunaikinti eilę priešo tvirtovių, nes mūsų užnugaryje jos sudaro nuolatinį pavojų. Paskutinėmis mano gautomis žiniomis, Vokietijoje renkama didelė kryžiuočių kariuomenė. Priešas pasidarys galingesnis. Tiesa, tai nėra taip svarbu, nes mes galime greičiau judėti, be to, krašto pobūdis mums yra savas. Tačiau ir mūsų kariuomenė išlaikys tokį užtrunkantį karą? Prūsai yra pratę prie greitų, staigių smūgių, ir ilgo kelerių metų karo jie nemėgsta..

Auktuma suraukė kaktą.

— Nuo Pokarbų tu pasidarei kitoks žmogus, Herkau. Nebe senasis, pilnas pasitikėjimo smarkuolis. Tavo veide dažnas svečias rūpestis, lūpos nutilo. Aš žinau, kad tam priežastis nėra vien rūpesčių našta, kuri tave slegia. Tu esi be nuotaikos dėl kitos priežasties. Tave vis dar tebekankina riterio Hirchalso mirtis. Nepriestarauk, Montė. Tavo skydas yra švarus. Tu nesi už jo mirtį atsakingas. Hirchalsas nemokėjo prisitaikyti prie pasikeitusios padėties, dėl savo liūdno likimo jis turi kaltinti savo atkaklumą. Įsivaizduok, kad jis žuvo kautynėse.

— ...žuvo kautynėse, — pakartojo Montė susimąstęs. — Taip, tavo tiesa, jis krito kovoje, kur buvo kovojama neregimais ginklais. Tai buvo dvasių kova. Padariniai liko nežinomi, nors pagal išorinius reiškinius jis buvo nugalėtas. Dažnai man norisi tokį pat galą gauti.

Auktuma pašoko; jį apėmė nepaprastas susijaudinimas.

— Montė, ką tu kalbi? Tai baisūs žodžiai.

Kodėl tu jaudinies? Argi ne kiekvieno kario likimas kristi kautynių lauke? Tas likimas tikriausiai visų mūsų laukia. O kas mums kliudo jį priartinti? Mirtis mums suteiks ramybę.

— Montė! —sušuko Auktuma žėrinčiomis akimis; pyktis rausvumu užliejo jo skruostus: — O tavo, vado, atsakomybė? Jei visi vadai taip galvotų, kaip tu, tai jau pirmomis dienomis viskas būtų pralaimėta. Tavo šventa pareiga saugoti save. Visos tautos gerovė reikalauja tos pareigos vykdymo. Niekas iš tavęs nereikalauja, kad tu save puoselėtum arba net bailiai susilaikytum, tačiau beprotiškas narsumas, iš vienos pusės, ir nusiminimas, iš antros, tau yra neleistini dalykai. Kada tu vėl atsikvošėsi, Herkau?

— Niekada, Auktuma. Niekada aš nebebūsiu senuoju Monte. Arba nuodai, kuriuos draugo mirtis į mano sielą įliejo, sunaikins mane iš vidaus, arba aš pergalėsiu, paaukodamas dalį paties savęs, ir tapsiu kietas ir nejautrus.

— Na, tai būk kietas, Monte. Tauta tau už tai dėkos.

— Kaip bus kalbama apie mane Vokietijoje ir visų kraštų kariuomenėse? Magdeburgiečiai riteriai buvo liudytojai, kad vadžių aš nelaikiau tvirtai rankose. Hirchalso mirties būdas tikriausiai yra visų lūpose. O aš pats? Rimtai pats save ištyręs, matau, kad esu gimimu prūsas, auklėjimu vokietis, gimimu pagonis, auklėjimu krikščionis, tačiau savo įsitikinimu prūsas, nepripažįstąs savo tėvynės dievų. Tai kas pagaliau aš esu?

— Tu esi kilnus žmogus, tačiau turi savo atskiras pažiūras ir daug kuo abejoji. Nusikratyk nuo savęs praeitį. Kas nori būti laisvas, tas turi mokėti atsikratyti kankinančiomis mintimis. Praeitis turi nusileisti dabarčiai.

Montė karčiai nusišypsojo.

— Taip, mano meilė Katerinai taip pat buvo praeities sapnas. Ką pasakė Hirchalsas? "Ji myli tave, ji laukia tavęs. Atleisk jai." Aš jai jau seniai atleidau. Argi ji mano, kad aš kada nors grįšiu į Vokietiją? Tuo atveju tiktai lavoną į Vokietiją nugabentų, nes vokiečiams neteks garbės išvysti mane apkaustytu belaisviu.

— Tai yra Montė, kurį aš myliu, — pastebėjo Auktuma juokdamasis. — Teisingai. Kadangi mes grįžome į tikrovę, tai noriu tau pranešti, kad manytasis priešų puolimas, kaip tu iš anksto įspėjai, įvyks pro Kryžiaus vartus, Žirgo vartus ir Anglies vartus. Kautynės įvyks auštant, ir mus turi vesti tas Montė, kuris ties Pokarbais laimėjo. Aš liepiau pėstininkus aprūpinti ilgomis ietimis, nes su savo trumpais iešmais prieš vokiečius mes atsidursime blogesnėje padėtyje. Be to, dalis raitelių ir pėstininkų aprūpinta iš vokiečių atimtais ginklais.

(Bus daugiau)

KAIP BOLŠEVIKAI KANKINO SUIMTUS LIETUVOS ŽMONES

Rašo vienas buvęs Kauno kalinys, vėliau, kaip repatriantas, išvykęs į Vokietiją

Čia pateikiame vieno kalinio, kuris buvo laikomas Kauno kalėjime, išgyvenimus. Kalinys išsigelbėjo iš kalėjimo kaipo repatriantas, nes jo motina buvo vokiškos kilmės.

Tenka pastebėti, kad šio aprašymo autorius savo išgyvenimus pradeda fraze, jog jis norėtų būti tarp pirmųjų, kurie eis išlaisvinti Lietuvą nuo bolševikų jungo!

"Buvau suimtas 1940 metų rugpiūčio 1 d. nakties metu. Į namus atvyko 4 tipai, kurie tris valandas darė kratą. Paėmė kaipo "inkriminuojančius" dokumentus: sąsiuvinį iš mokyklos laikų su eilėraščiais ir dainelėmis, lapą su užrašais nuo preferanso, keliąs svetimas vizitines korteles, vieną mano nuotrauką iš kaukių baliaus, žmonos dienyną ir kitus menkniekius. Kratos metu dalyvavo 4 žmonės, vienas jų viešosios policijos pareigūnas. Baigus kratą, buvau išvežtas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą.

Kauno sunkiųjų darbų kalėjimui aprašyti reikėtų daug laiko. Todėl aprašysiu tik bendrais bruožais. Kalinimo principas yra visiška kalinių izoliacija. Į kameras sodinami žmonės įvairių pažiūrų, profesijų, socialinės padėties bei išsilavinimo ir, kur tik galima, įvairių tautybių. Labai saugojama, kad įvairių kamerų žmonės tarpusavyje nesusisiektų ir net pripuolamai, kad ir iš tolo, vienas kito nepamatytų. Už tai yra atsakingi kalinių prižiūrėtojai, kurie tai turi daboti, vesdami kalinį ar tai tardymui ar kur kitur. Kalinys apie kalinį nieko neturi žinoti. Jis negali žinoti, kas sėdi kalėjime, kas jame darosi ir kas vyksta už jo sienų, t. y. laisvėje. Jokių laikraščių bei knygų neleidžiama. Popieris, paišeliai uždrausti. Draudžiama su savim turėti adatą, siūlų, sagutes, šukas, veidrodėlį. Uždrausti įvairūs žaidimai, kaip šachmatai, šaškės ir pan. Metaliniai šaukštai pakeisti mediniais. Iš kamerų pašalinti visi narai, spintelės ir pan. Iš sienų išplėštos kabyklos ir vinys. Rūbų kabinti negalima. Langų angos šviesai įsileisti buvo sumažintos, stiklas įdėtas nepermatomas (tinklinis). Lempos įrengtos sienose virš durų, prožektorinio tipo. Šviesa turi degti visą naktį. Išvietėse panaikintos pertvaros.

Lygiai taip pat prie manęs buvo perdirbtas kiemas pasivaikščiojimui. Kiemas pertvirtas į kameras dvigubomis aklomis sienomis,, trijų metrų aukščio. Pasivaikščiojimo aikštelė kieme turi 6 metrus ant šešių, nežiūrint to, kiek žmonių joje turi vaikščioti. Kamerų durys viduje nudažytos juodais dažais, o kalėjimo išorinės sienos nudažytos ružavais dažais. Kalėjimo bažnyčia panaikinta ir nuo jos stogo nuimtas kryžius. Visos dirbtuvės išskyrus šaltkalvių ir stalių,, panaikintos.

Kalėjimo dienotvarkė tokia: keliamasi 5 val. ryto, apie 7 val. pusryčiai ir ruoša (išvietė), 12-13 val. pietūs, 18-19 val. vakarienė ir antrą kartą ruoša, 22 val. reikia eiti gulti. Šiaips kalėjime visą dieną reikia sėdėti be jokio užsiėmimo. Nors ir prašome, bet dirbti nieko neduoda. Pasivaikščiojimai būna nereguliarūs. Kai kada jų nebūna net visą savaitę. Pasivaikščioti leidžiama apie 15-20 minučių. Pirmą kartą mumis į kiemą išleido pasivaikščioti tiktai 1940 metų lapkričio 23 d. Į pirtį leidžia vieną kartą per 3-4 savaites. Nusirengti, išsimaudyti ir apsirengti duodama tik 15-20 minučių. Laiškų namiškiams rašyti neduodama. Blogiausia yra su baltiniais, nes seni baigia plyšti, o naujų neįleidžia. Tas pats yra ir su paklodėmis bei rankšluosčiais. Čia aprašyta "tvarka" prasidėjo nuo 1940 metų lapkričio mėn. antros pusės. Prieš tai kalėjime bendrai buvo chaosas. Bet ir dabar nuolat vyksta pakeitimai bei naujenybės, tad nieko pastovaus nėra. Tad daviau tik bendrą paskutiniųjų laikų vaizdą. Jeigu namiškiai siunčia kokį daiktą, tai jie dažniausia kalinio nepasiekia. Gaudavome iš namiškių dantims valyti miltelių.

Suskambėjus duryse raktui, visi kameroje esantieji kaliniai turi tuč tuojau sustoti rikiuotėje, nesvarbu,, kas įeitų. Pasikeičiant prižiūrėtojams pamainomis, prižiūrėtojas iš prižiūrėtojo priima kalinius pagal skaičių. Atskirus žmonių patikrinimus padaro dar naktimis. Tada taip pat skaičiuoja galvas. Miegant neleidžiama užsidengti akis, nors visą naktį šviečia prožektorinė lempa, arba užkloti kuo nors galvą. Kai kada daromos pagrindinės kratos, Tai daroma dažniausia nakties metu. Tam tikslui žmonės turi nusirengti iki nuogumo ir tokiame stovyje jie išvaromi į koridorių. Kratos trunka 2-3 valandas. Šluotos iš kamerų atimtos, grindys reikia šluoti skudurais. Karšto vandens neduoda. Visiems privalomai kerpami plaukai, barzdos ir ūsai. Kirpėjas kameras aplanko kas 3-4 savaites. Kai kurie nenorėję duoti skusti barzdų bei ūsų turėjo dėl to sėdėti karceryjej. Retkarčiais kameras aplanko kalėjimo viršininkas su komisarais, paklausia, kas ir už ką sėdi, bet visi kalinių prašymai dėl maisto, laiškų, knygų ir pan. būna atmetami.

Maistas buvo duodamas toks. Iš ryto kava (ją vadinome "negrų prakaitas") ir apie 500 gramų duonos. Duona šviežia ir gana šlapia ir sunki, tad jos būna nedaug, nežiūrint, kad ji yra pagrindinis kalinių maistas. Pietum sriuba: pašariniai runkeliai, saldūs, papuvę, kopūstai, rūgštūs kopūstai, kaž kokios keistos, matyti, kukurūzų, kruopos, labai smulkios, žirniai (arba kaip vadinome "žirnių manteliai").. Labai retai kada gaudavome makaronų. Visi šie valgiai yra labai skysti. Tik retkarčiais galima buvo sriuboje pagauti sušalusią juodą bulvę,, kiaulės ausį, uodegą arba akį. Sriuboje neretai būna ir smėlio. Kiaulės ir šiaip įvairios mėsos atmatos buvo pagrindiniai šių sriubų "riebalai". Vakarienei duodamos beveik tos pačios sriubos, tik šiek tiek padažytos lajumi. Sriubos visada dvokdavo.. Iš namų maisto ištisus mėnesius nebuvo leidžiama gauti. Tik nuo lapkričio mėn. pabaigos buvo leidžiama ketvirtadalis kilogramo sviesto, pusė kilogramo šoninės, pusė kilogramo cukraus ir 2 dėžutės tabako. Šio maisto gavimo dienos buvo laikomos didžiausia šventė.

Kalinius baudžia už visokiausius menkniekius, būtent, už suradimą paišelio, popiergalio, adatos ir t.t., už "pasišnekėjimus." Kaipo švelniausia bausmė būdavo atėmimas kelioms paroms čiužinio, tuomet tekdavo gulėti ant akmeninių grindų. Tačiau dažniausia baudžia karceriu. Karceris yra rūsyje arba kur nors drėgnose nekurenamuose patalpose, kurių stiklai yra išdaužyti. Tokiose patalpose temperatūra yra ta pati, kaip ir ore. Nubaustieji gabenami į karcerį taip kaip stovi, neduodant jiems šilčiau apsirengti. Su savim pasiimti antklodės neduodama. Karcerio maistas: 2 puodeliai šalto vandens ir 100 gramų duonos į parą. Karceryje laiko nuo 2-3 iki 14 dienų. Iš karcerio grįžta su ištinusiomis kojomis ir galvomis. Žmogus karceryje negali pasilsėti, nes visą laiką, norėdamas išvengti šalčio, turi judėti. Svarbiausia tai, ar atlaikys organizmas, ar ne. Apsirgti kalėjime reiškia mirti. Pasakoja, kad ypatingais atsitikimais vedama į karcerį nurengus iki marškinių.

Formaliai bausmes skiria kalėjimo viršininkas, bet tai yra tik formalumas pasirašyti, nes faktiškai į karcerį gali nugrūsti kiekvienas prižiūrėtojas. Į karcerį sodina ir tardytojai. Prižiūrėtojai yra faktiški kalinių viešpačiai. Dėl jų elgimosi niekam nėra kur pasiskųsti, nes skyrių valdininkų etatai panaikinti. Bendrai jokie kalinių nusiskundimai nenagrinėjami.

(Nukelta į 7 pusl.)

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

115. — Toto begelbėdamas Tarzaną ir pats įpuolė į gilląją duobę. Nestebėtina kodėl Haukua taip džiaugėsi. Jis pats tą duobę iškasė ir jam pagaliau pasisekė Tarzaną pagauti.

Jaunasis drambliukas, įpuolęs į duobę paskui Tarzaną visu savo sunkumu Tarzaną prispaudė. Duobė buvo labai siaura ir abudu negalėjo nei iš vietos pasijudinti.

Tuo tarpu Haukua, plėšikų sekamas, tuojau išėjo iš krūmų, kuriuose jie buvo paslėpę ir visi, kaip vienas, sugužėjo prie duobės nelaimingų aukų medžioti.

"Tarzanas mums daugiau nereikalingas", „suriko piktasis plėšikų vadas Zalimas." "Tol kol Tarzanas bus gyvas, jis mums bus perdaug pavojingas.. Užmuškite jį tuojau!"

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys šeštame puslapyje.

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night, HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ
Established 1886
Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York, Under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse ---------- $2.50
Kituose kraštuose ---------- 3.00

Advertising rates on application

RUSAI LAIMI PRALAIMĖDAMI

Skaitydamas lietuviams komunistų leidžiamą Laisvę, žmogus pradedi įsivaizduoti, kad štai rytoj, vėliausiai poryt raudonoji armija džiūgaus Berlyno gatvėse. Nes kaip tik prasidėjo abiejų draugų — Stalino ir Hitlerio karas, pagal Laisvę, raudonoji armija vis atmuša ir sumuša rudąją nacių karinę mašiną. Ir tie jų "laimėjimai" parodo, kad vokiečiai vis giliau ir giliau įlenda į Rusiją. Ir jeigu vokiečiai dideliais šuoliais lenda į Rusiją, reiškia jie laimi, o rusai pralaimi. Bet kodėl Laisvė rusų pralaimėjimus vaizduoja laimėjimais? Ar jie vis dar mano, kad Laisvės skaitytojai tokie durni..

Jau blogiausiu raudonąjai armijai momentu, Laisvė ar Vilnis pasako tik tiek, kad sovietų armija pakeitė pozicijas. Iš jų rašymo atrodo, kad karo mūšio lauko pozicijų pakeitimas lygus perėjimui iš vieno saliūno į kitą. Bet ir tokiais prisipažinimais jie labai atsargūs, atrodo, kad ir taip rašydami, jie ko tai bijo. Ir kodėl taip yra?

Reikia manyti, kad komisariukai Bimba, Mizara, Prūseika ir kiti vis tik supranta kad amerikiečiai lietuviai nėra tiek naivūs, kad patikėtų jų tokia apgaulinga informacija. Tačiau čia iškyla kitas faktas. Yra žinoma, kad kiekvienas, juo labiau apmokamas komunistų agitatorius niekad negali nieko blogo pasakyti apie bolševikišką Rusiją, nei apie jos atributus — raudonąją armiją, jos įmones organizacijas, politiką ir t.t. Ir štai metų metais nė Laisvėje nė Vilnyje mes nematėme straipsnio nors kiek kritiškai vertinančio bolševikų Rusiją ar jos veiksmus. Ne, jie lyg pasamdyti ir akli vergai turėjo ir turi girti viską kas bolševikiškai rusiška.

Ne vien Laisvės ir Vilnies redaktoriai turi aklai ir vergiškai pataikauti "saulei" Stalinui. Šioje verguvėje buvo visi jo agentai, visos jo klikos pavergtos tautos. Kas nenorėjo Stalinui vergaudamas jam lenktis ir ji girti, tas krito nuo tos klikos kulkos, peilio, kirvio ar kirkos. Iš Stalino vergijos bėgliai persekiojami ne tik pačioje Rusijoje, bet ir kituose kraštuose, net Amerikoje, Meksikoje ir kitur. Turbūt todėl Laisvės ir Vilnies redaktorius persekioja baimė rašyti apie Staliną ir jo armiją ką kitą, kaip tik pagyrus, nors jie, jų pačių žiniomis, būna melagingi.

Toji pagyrų taktika bendra visai bolševikiškai Rusijai ir jų agentams užsieniuose. Kam užteko kantrybės skaityti Maskvos laikraščius, ar klausyti jų radiją, tas žino, kad bolševikiška Rusija laimėjimuose vartosi jau dvidešimt treti metai. Kada bolševikai pradėjo ūkininkus varyti į naują verguvę — sovchozus, visi, patys bolševikai, gerai žinojo, kad toks ūkininkavimas skaudžiai pragaištingas medžiaginiu ir moraliu požiūriu. Tačiau visi bolševikų laikraščiai, po suardymo kelių tvarkingų kaimų, turėdavo rašyti, kad sovietų Rusija žengianti į naujus, didžiulius laimėjimus. Kada jų pirmasis, taip vadinamas penktmetis, buvo tik paskelbtas, visa jų spauda, radijas ir agitatorirai pradėjo šaukti, kad bolševikiškoji Rusija įžengė į milžinišką laimėjimą. Tasai penktmetis sucentralizavo visą sovietų pairusį ūkį, dėl rusiškai blogos organizacijos, jį dar daugiau pakrikrdė, sovietų spauda, priešingai visų žinojimui, triūbyjo, kad penkmetis pavyko puikiausiai. Visi rusai ir pasaulis žinojo, kad pirmasis penkmetis pasibaigė kruvinomis skerdynėmis tariamų sabotažninkų. Bet sovietiškoji spauda, kartu Laisvė ir Vilnis triūbyjo, kad penkmetis, tai milžiniškas sovietų laimėjimas."

Žodžiu, jie patekę į staliniškos klikos verguvę turi jai tarnauti taip, kad neužsitrauktų Stalino saulės užtemimo. Jie vergauja, bijodami prisipažinti esą vergais. Taip ir šiandien ir rytoj ir vokiečiams užėmus Maskvą, jie turės vergiškai skelbti, kad Stalinas laimi.

PRIPUOLAMI DRAUGAI

Šiomis dienomis karališkoji anglų ir bolševikiškoji rusų valdžios pasirašė sutartį, pagal kurią, vieni kitiems pasižadėjo teikti pagelbą ir paskiriai nesusitarti su Hitleriu.

Istorija seniai yra tariusi savo žodį apie sutartis sudarytas karo gaisro metu. Kad paskutinių metų tarpvalstybinės sutartys būtų pildomos, berods, daugiausiai galėtų džiaugtis lietuviai, nes tada rusai nebūtų sulaužę nei 1920, 1926 nei 1939 metų sutarčių.

Amerikos visuomenės opinija, kurią reiškė laikraščiai, didelės reikšmės tai sutarčiai neteikė. Priminė prancūzų anglų sutartis ir pavaizdavo dabartinius anglų prancūzų santykius. Anglų-rusų susitarimas daugiau reikalingas rusams vien jų propagandos reikalams. Po to susitarimo jie pradėjo trimituoti, kad tur sąjungininkus ne tik angluose, bet ir Amerikoje. O tai galėjo ir turėjo pakelti moralę raudonosios armijos. Bendrai, rusams, kaip parodo paskutinių metų praktika, nesunku pasirašyti bet kokia sutartį. Jie pasirašė sutartį ir su Hitleriu, kuris juos keikė ir grąsė per visą savo politinės veiklos metą. Jie pasirašė sutartį ir su jugoslavais, nors jos netesėjo ir jugoslavams pagalbos neteikė.

Bet anglai, kodėl jie pasirašė sutartį su despotiškos diktatūros valdžią, kada ji kariauja prieš diktatūrą ir už demokratiją ?

Anglų politika turi senas tradicijas. Dabar jie veda sunkų, istorinį karą su vokiečių visuotinu imperializmu. Vokiečiai, nustoję vilties užkariauti D. Britaniją, pasuko prieš rusus, ką daryti anglams? Sustoti priešintis vokiečiams, ar tęsti karą iki laimėjimo. Jie iš dviejų blogumų pasirinko vieną —tęsti karą prieš vokiečius ir bent moraliai paremti tą, kuris šaudo į vokeičius. Jie nutarė rusus pasinaudoti, kaip patrankos šovinius, kurie lekia į anglų priešą. Anglas žino, kad vienas diktatorius, tai Mussolini, savo kortas šiame kare pralošė, jis žino, kad kitų dviejų diktatorių — Hitlerio ir Stalino grumtynėse gali nelikti nei vieno laimėtojo.

TAUTOS DIDVYRIAI

Liepos 15 d. sukanka 8 metai, kai lakūnai kapitonas Darius ir leitenantas Girėnas pakilo Lituanicos lėktuvu iš New Yorko, tiesioginei kelionei į tėvynę. Savo kelionę skyrė jaunąjai Lietuvai. Liepos 17 d. sukanka lygiai 8 metai nuo dienos, kada Darius ir Girėnas prie tėvynės slenksčio žuvo. Tos dvi datos įrašytos Lietuvos istorijoje.

Prieš 8 metus, liepos 15, visų lietuvių širdys plakė viltimi, kad ir mūsų tautiečiai prisidės prie didžiųjų siekimų, Atlanto p ergalės. Liepos 17 d. sugėlė visų lietuvių širdis. Lakūnai, didvyriškai, kad ir mažučiu lėktuvu, nugalėjo Atlantą, perskrido Europos žemyną, bet prie pat tėvynės slenksčio žuvo. Jie žuvo Brandenburgo provincijoje. Gilus liūdesys apėmė visą lietuvių Soldino miškuose, Vokieijos tautą. Ji susilaukė viso pasaulio užuojautos ir pagarbos. Palaužtais sparnais lakūnai grįžo į tėvynę, jau kitų valdomu lėktuvu.

Didvyrių kūnus parvežė svetimas lėktuvas, bet jų didvyriškos dvasios parskrido pačios. Didvyriškumo dvasia apėmė visus lietuvius, visą lietuvių tautą.

Didvyrių dvasia lietuvių tautoje gyva, kurią sustiprino Darius ir Girėnas. Lietuvių tautos garbė ir amžina atmintis Dariui ir Girėnui.

Poezija

LIETUVAI

Už Tave iš mokyklų, iš klasių,
Už Tave iš žalių pradalgių...
Tylėai džiaugsis darželyje sesė:
— Štai, Tave savo laimėj regiu!

Už Tave iš laukų, iš dirbtuvių,
Už Tave mes nuo grėblio lankoj,
Juodas vargas vėl bus, kaip nebuvęs
Tu suktinį sušoksi rytoj.

Už Tave mes iš aikščių, iš gatvių
Iš bažnyčių su bokštais baltais,
Už Tave skaisti mūsų jaunatvė,
Už Tave mūsų dienos nueis.

Už Tave skambės pievom ir gojais
Piemenėlio daina iš lankos;
Už Tave eis sermėgiai artojai,
Jie tau ranką pūslėtą paduos.

AL. BARONAS

NELAIMINGA LIETUVA ŠAUKIASI AMERIKOS LIETUVIŲ PAGALBOS

Kaip praeity, taip ir dabar mes stojame tik už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą

RUSIJA, su ginklu įsiveržus Lietuvon, išgriovė visą jos tvarkrą, baisiausiai ją apiplėšė, žūdė ir naikino žmones, pirmiausiai tuos, kurie mokėjo daugiau galvoti ir gyvenimui vadovauti; kitus trėmė Rusijos gilumon, o tuos, kurie nuo viso to teroro išliko, pavertė visiškais vergais. Priespauda buvo taip žiauri, jog lietuviai pagaliau susigriebę šiokius-tokius ginklus, griežtai pasakė: "Gana jau to jungo!", ir pajutę Rusijos karą su Vokietija, sukilo pireš raudonąjį slibiną. Dabar mus pasiekia žinios, kad tame sukilime ir jo kovose daug tūkstančių geriausių Tėvynės sūnų žuvo, kad lietuvių ir vokiečių vejama rusų raudonoji armija traukdamosi iš Lietuvos, pakeliui plėšė ir degino Lietuvos turtą ir žūdė gyventojus.

Rusijos valdžia su savo armija ir komunistiškuoju režimu dabar Lietuvoj jau sutruškinta, ir baigiama truškinti visam Pabalty. Koks dabar Lietuvoj vaizdas, Lietuvos žemelei tapus kariško vieksmo lauku? Nors mums tai nematoma, tačiau galima jį sau nupiešti: Aibės griuvėsių miestuose ir kaimuose; laukai nuniokti, gyventojai paskutinai apiplėšti; daugybė šeimynų išžudyta; šeimynų nariai pasimetę klaidžioja; aibės alkanų, sužeistų, vaikų ir našlaičių, kuriuos nėra kam globoti, ir galbūt daugelyje vietų ligų epidemijos ir badas kankina. Ar ne baisus vaizdas? Mes, Amerikos lietuviai, privalome tai labai atjausti. Mes savo Tėvynei visuomet buvom jautrūs.Ką dabar mes privalome pradėti akivaizdoj tokios nelaimės? Mes turime jai gelbėti ir padėti. Bet kuo ir kaip?

Pirvalome pasiskubinti savo nelaimingiems broliams ir seserims Lietuvoje ištiesti savo pagalbos ranką. Kas tik galime, dėkime aukas ir jas siųskime į Lietuvai Vaduoti Sąjungos tam reikalui didesnės sumos Fondą, kad greičiau susidarytų pinigų. Rinkime drabužius, kuriuos jau nemanome dėvėti, ir taupykime juos kol bus galima pasiųsti Lietuvon, apiplėštiems mūsų tautiečiams.

Toliau, privalome tuojau kreiptis į šios šalies valdžią, kurios įstatymams mes visuomet buvome ir visuomet būsime ištikimais piliečiais, ir jos prašykime, kad, prižadėjus Rusijai paramą, dabar ji Rusiją verstų paleisti visus Lietuvos piliečius, kuriuos ji be jokio reikalo išgabeno iš jų gimtinio krašto. Kai Rusija dabar guodžiasi buvus Vokietijos užpulta ir tapusi agreisjos auka tai tegul atsimena, kad prieš tai ir ji pati buvo ne mažesnė agresorė, savo melais, apgaule ir smurtu pavergus jai nenusidėjusią Lietuvą, sykiu ir jos kaimynus. Dabar ta agresorė tegu paleidžia savo agresijos aukas, lietuvius. Tai mūsų pirmieji uždaviniai, kurių mes privalome imtis dabar, tuojau, pirmąjai Tėvynės pagalbai ištiesiant savo ranką.

Eina gandai, kad išvijus rusus iš Lietuvos, susidarė laikina Lietuvos valdžia. Ar ta valdžia dabar gali kiek tvarkyti šalį, kurti valstybės aparatą, dar aiškiai nežinome. Mes galime tik spėti, kad ta valdžia ne įstengs atsiekti tai, ko nori. Vokietijos kariška valdžia vykdo savo uždavinius; gabiausi lietuviai, turį patyrimo valstybės darbe, vieni ištremti, kiti nukankinti; gyventojai apiplėšti. Tai kaip sudaryti valstybės iždą, kada nėra nei savo pinigo, nei mokesčių sistemos, nei administracinio aparato, kada svetimos šalies kariuomenė šeimyninkauja? Sunku, begalo sunku, tarp griuvėsių ir kariškų degėsių kurtis provizorinie valdžiai. Prislėgta lietuvių tauta nori pasakyti, kad ji gyva, kad trokšta išlikti gyva, ir nori likti laisva ir nepriklausoma.

Gerai, kad iš Lietuvos išvyta rusų armija ir Lietuvoj sudaužytas plėšikiškas Stalino aparatas, tačiau mes nerimstame ir labai rūpinamėsi ar vietoj Rusijos okupacijos ne įsisteigs antra, Vokietijos okupacija. Visoms tautoms demokartijos principas laiduoja lygias teises, laisvai ir be jokio iš šalies spaudimo, savarankiškai apsispręsti. Taigi ir mes galėsime pripražinti Lietuvai atstovaujančią tik tokią vyriausybę, kuri svetimos kariuomenės nevaržoma, vaduodamosi laisvos Lietuvos įstatymais, stos valdyti šalį.

Kaip aname kare, 1914-1918 m. mes, Amerikos lietuviai, stojome už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, taip ir šio karo metu mes tik už tokią Lietuvą stovime. Kaip anuomet priešinomėsi, taip ir dabar priešinsimės bent kokiai okupacijai, norinčia šiokiais ar tokiais ryšiais suvaržyti dar nespėjusią atsipeikėt Letuvą. Todėl mes ir būtume prieš tokią laikiną vyriausybę, jeigu ji būtų tikrai susidėjus su pažadais Vokietijai, nesuderinamais su tautos suverunumu.

Tad mes, Amerikos lietuviai, kiek galėdami, sekime Lietuvos likimą ir, kaip galėdami, gelbėkime Lietuvai keltis iš didžio vargo, ir saugokime ją, kad ji eitų į tikrą, o ne į apgaulingą laisvę, ir jos atsakinguosius žmones prasergėkime, kad jie nepasiduotų žalingiems bent keno viliojimams.

O dabar mieli tautiečiai, geros valios Amerikos lietuviai, vsi prašomi savo kolonijose sukrusti ir imtis griežto darbo, kad skubinai surinkti didesnes sumas Leituvos vadavimui ir gelbėjimui iš baisios nelaimės ir didžiausiojo vargo, kurį kentėti jai tenka ne dėl jos kalčių. Aukuokt kas kiek galite, ir aukuokit ne atidėliojant. Kiekviena jūsų auka dėta ant Tėvynės aukuro, bus labai įvertinta. Aukas siųskite Lietuvai Vaduoti Sąjungos Fondan (2201 W. Cermak Road, Chicago). Prie šito svarbaus Tėvynės vadavimo ir gelgėjimo darbo visus kviečia.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos
Centor Valdyba

TOKIU BŪDU

Pr. Lapienė

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Aš tik ką gavau laišką, atėjusį iš Lietuvos, šiauirnės jos dalies. Jis datuotas gegužės 17. Jis parašytas kaimo moters, išėjusios daraktorių mokyklą ir visą laiką gyvenančios mažame ūky. Laiškas aiškiai pasako, kaip kaimietė, norėdama parodyti tikrąjį bolševikų okupuotos Lietuvos veidą, gudrauja. Įdomesnes jos mintis patietkiu žemiau.

BŪSIU ATSARGI

"Gal kokį žodį netinkamą parašydavau, kad mano laiškų negavote. Rašau jų daug. Dabar būsiu atsargi.. Sakote "iš laikraščių sunku teisybė suprasti. Iš mūsų laiškų dar sunkiau. Reikia būti atsargiam. Klausykites radijo ir skaitykite laikraščius — vis ką nors suprasite. Mes to nedarome. Mums linksma ir gera. Mes niekuo nesirūpiname. Tik žmonės labai mirdinėja. Petras Kaziuko, Veronika, B. ir jų artimi draugai jau numirė. Mes esame gyvi ir sveiki. .Susirgę nesigydo. Aptiekose dar galima gauti vienai šeimia vieną dėžutę vasalino."

SUPUVĘS LIEPTAS

"Mūsų žemė tai kaip per didelę upę nutiestas supuvęs lieptas. Nei juo eiti, nei prisigirdyti, šokus upėn. Žemės vertė kaip ir tokio supuvusio liepto... Pinigų mes turime labai daug. Niekam jų nereikia. Ir vaidžiai nereikia. Ji nori grūdų. Lito vertė pranyko. Kalba, kad ir šitie pinigai neilgai bus. Norėtume išleisti juos, — nėra kaip.

PINIGAI TERBOMIS

Jei eini arklio pirkti, tai pinigus reikia terboj nešti. Kišeniuose nesutelpa. Už kelius tūkstančius reikia rankoj vestis, baisu joti, kad nepaneš. Ir taip viskas brangu."

"Seniau kai važiuodavome į miestą, namie apsvarstydavome, ką pirksime. Dabar sakome: pirksime, ką gausime."

LABAI ŠLAPIA

"Praeitais metais lig liepos 10 d. neturėjome nei lašo lietaus. Vėliau kai pradėjo lyti, lijo iki spalių mėn. Lapkritis ir gruodis irgi buvo šlapi. Vasarojaus negalėjome suvešti ir norėdami. Baudžiami mes nekaltai."

"Šiemet pavasaris labai šlapias. Žemė nuo pereitų metų negali išdžiūti, o dar kasdien vis palyja. Žiemkenčiai truputį kai kur žaliuoja. Jei kas užaugs, bus valdžiai ir mums liks. Mes mylime valdžią ir norime, kad kas užaugtų. Sėti nieko negalime."

VIENAS NEMALONUMAS

"Tik vienas mūsų gyvenime nemalonumas: mus vadina smetonininkais. Del to mums labai sunku. Nei mes Smetonos prezidentu rinkome, nei jo nuvertėme. Taip mus vadindami labai mus įžeidžia ir mums labai del to sunku."

"Gal primenate, vaikai, kokią giesmę Lietuvos bažnyčiose prieš sumą giedodavo. O dabar to labai laukiam. Žodžiu sakant, visi laukia. Kaip bus, taip bus. Mes nieko nebebijom. Mes valdžią mylime ir manome, kad ji mūsų gyvenimu gerai rūpinasi. Tik tas vienas nemalonumas, kad beveik mus visus vadina smetonininkais. Del to mes neteisingai daug kenčiame. nes tas vardas labai mus įžeidžiantis. Kas naujo greit įvyks, mes parašysime."

MIRGANTIS PASAULIS

KARINIAI SANDĖLIAI EŽERO DUGNE

Šių dienų kare žymų vaidmenį vaidina įvairių atsargų sandėliai. Priešas, o ypačiai jo lėktuvai, stengiasi tuos sandėlius surasti ir, jei pats negali jais pasinaudoti, sunaikinti. Svarbu tad atsargų sandėlius tinkamai paslėpti. Šveicarijoje karo specialistai sugalvojo naują būdą slėpti reikalingoms atsargoms ežeruose. Šiam reikalui panaudojamos milžiniškos cisternos, kurių talpumas siekia ligi 50,000 litrų. Į tokias cisternas supilamas benzinas, žibalas ar kiti atsargai paliekami skysčiai, o taip pat sudedami ir įvairūs maisto produktai. Prikrautos įvairiomis gėrybėmis cisternos nuleidžiamos į ežero dugną, maždaug 30 metrų gylyje. Taip paslėptų turtų, nepaisant Šveicarijos ežerų skaidrumo, negali pastebėti iš viršaus net lėktuvai. Kad tokie sandėliai reikalui esant galėtų būti iškeliami ir vėl nuleidžiami, yra išrasti tam tikri pontoniniai kėlėjai.

SOS IR "XX X" SIGNALAI

Ką reiškia SOS signalas, daugeliui gerai žinomą, nes tai yra skęstančio laivo pagalbos signalas. Tačiau dabar dažnai pasigirsta ir naujas signalas, taip pat iš trijų raidžių sudarytas. Tai yra "XXX" signalas arba medicinos pagalbos signalas, kuriuo per radiją šaukiama medicinos pagalba. Šis išradimas yra visai nesenai, tačiau jau suspėjęs daugeliui ligonių padėti.

Medicinos pagalba radijo būdu buvo išrasta atsitiktinai. Kai kartą Belgijos karalienė plaukė iš Švedijos į Belgiją, jos laivas buvo paprašytas medicinos pagalbos. Karališkasis gydytojas radijo būdu paklausė, kas ligoniui yra, o vėliau davė nurodymų, kaip reikia gydyti. Tada ir kilo mintis ar visados negalėtų patarnauti per radiją gydytojas, kai jo čia pat nėra. Todėl pirmoji tokia radijo medicinos pagalbos stotis buvo įsteigta Belgijoje. Pasirodė, kad tokios stoties reikšmė yra labai didelė ir tokių stočių pasaulyje įsikūrė arti 130. Dabartinėje Prancūzijoje tokių stočių yra 5, Anglijoje 10, Italijoje 13, Vokietijoje 2, o Amerikos Jungtinėse Valstybėse net 31. Neseniai italų gydytojas Guido taip pat padėjo vienam ligoniui,, kuris nuo Romos buvo už 4000 km. Gydytojas buvo paprašytas patikrint širdies veikimą jūrininko, kuris tuo metu buvo Persijos jūros įlankoje. Tokios stotys medicinos pagalbą suteikia nemokamai.

KUR ANGLAI DEDA KONTRABANDĄ?

Kad ir nenorėtumėm tikėti bet yra tikra tiesa, kad visa anglų sugautoji kontrabanda atitenka vienam žmogui, kuris karo metu virsta tikru milijonierium. Ką darysi — tokios anglų tradicijos.

Tas žmogus — tai admiraliteto maršalas, paprasčiau— ūkio vedėjas. Taikos metu jis kukliai gyveno viename Londono priemiestyje ir tik karo metu pasidarė milijonierium.

Kaip senosios Anglijos tradicijos reikalauja, visa karo meto kontrabanda, kurią jūrose pagauna anglų laivai, tenka admiraliteto maršalo nuosavybėn ir laikoma jo turtu. Vadinasi, dabar admiraliteto maršalas turi daugiau, kaip 315,000 įvairiausių prekių (jų tarpe 7,000 t benzino) ir daugybę cheminių gaminių sprogstamajai medžiagai. Be to, reikia atsiminti, kad jo turtai nuolat auga, nes nėra tos dienos, kad anglų karo laivai nepagautų kokios nors kontrabandos.

Atrodytų, kad prie tokio turto ir darbo tenka daug padėti, tačiau taip nėra . Adm. maršalo darbas visai nesudėtingas ir paprastas. Jis teturi pats patikrinti, ar sugavęs kontrabandą anglų laivas atliko visas formalumų taisykles: ar laivo pagavimo protokolas prikaltas prie pagautojo laivo stiebo, jei tai priešo laivas, ir ar tas protokolas prisegtas prie krovinio, jei tai neutralios valstybės laivas.

Prezidentas Franklin D. Roo seveltas lemia diktariams galą

DINGĘ IŠRADIMAI

ĮRANKIS NAFTAI IEŠKOTI

Dingo ne tik senovės išradimai, bet dažnai žūva ir dabar naudingi ir gana svarbūs visam pasauliui išradimai. Štai prieš keletą metų Amerikoje pasklido žinia, kad fizikas Burraught sugalvojo įrankį, kuris lengvai gali pasakyti, ar ieškomoj vietoj yra naftos. Išradimu susidomėjo kelios naftos bendrovės ir Burraughtui pasiūlė milžiniškus pinigus. Parduoti išradimą Burraughtas sutiko ir, nieko nelaukęs, išvyko automobiliu į Los Angeles sutarties pasirašyti. Kelionėje įvyko automobilio katastrofa: Burraughtas buvo užmuštas, o aparatas sudužo.

SPROGSTAMOJI MEDŽIAGA

Anglų mokslininkas Fillaris buvo išradęs naują nepaprasto stiprumo sprogstamają medžiagą. Tuo išradimu susidomėjo Anglijos vyriausybė ir, patikrinusi, pastebėjo, kad išrastoji medžiagą turi daug didesnę jėgą, nei visos kitos, ligi šiol žinomos, sprogstamosios medžiagos. Mažo tos medžiagos šmotelio pakako padaryti duobei, kurioj galėtų tilpti net trijų aukštų namai. Anglų vyriausybė jau norėjo šią medžiagą iš išradėjo atpirkti, kad nepatektų į užsienį. Prieš pasirašant sutartį, sprogo Fillerio laboratorija, o jis pats buvo užmuštas. Dingo ir medžiagos gaminimo receptas.

"PERPETUM MOBILE"

Prancūzų fizikas Renaultas buvo padirbęs mašiną, kurią varė ore esamoji elektra. Tai buvo tikras "perpetum mobile." Renaultas parodė tą mašiną mokslininkams savo kabinete Grenobly. Mašina veikė be jokios pašalinės jėgos, tik veikiama ore esančios elektros. Po to Renaultas gavo pakvietimą parodyti savo nuostabų išradimą platesniems mokslo vyrų sluogsniams, akademijos rūmuose. Bandymo dienos išvakarėse Renaultas su dviem savo padėjėjais nuėjo paskutinį kartą pažiūrėti, ar mašina tvarkinga. Po kelių minučių pasigirdo baisus sprogimas, ir iš kambario, kur buvo mašina, ėmė veržtis ugnis ir tiršti dūmų kamuoliai. Gaisrą užgesinus, buvo rasti Renauto ir jo padėjėjų apdegę kūnai, o mašinos vietoj sutirpusio metalo gabalas. Mašinos paslaptis dingo...

NAUJAS METALAS

Amerikietis, Stephens, išrado naują metalą, kurį pavadino ferronovos. Šis metalas buvo plieno stiprumo ir sverė net penkis kartus mažiau už plieną, o jo gamyba buvo dešimtį kartų pigesnės. Amerikos geležinkelių bendrovės tuojau užsakė šio metalo kelis tūkstančius tonų. Taip pat jau buvo susidariusi bendrovė naujam metalui gaminti, bet išradėjas pateko į bepročių namus ir mirė nepaskelbęs ferronovos sudėties recepto.

KITI IŠRADIMAI

Prieš keliolika šimtų metų romėnai, mokėjo gamint lankstomą stiklą, kuris mūsų laikais yra tik... išradėjų svajonė.

Pagaliau, viduriniais amžiais buvo plačiai išgarsėjusi "sprogstamoji ugnis," kuri net vandeny gerai degusi, bet jos sudėties receptas dingo be žinios.

Rusų metraštininkai savo kronikose sako, kad XV amž. Maskvoj, kunigaikščio akivaizdoj, kažkoks išradėjas pademonstravęs savo sugalvotą lakstomajį aparatą, kuriuo net tris kartus apskridęs aplink visą Kremlių. Liaudis jo išsigandusi, kunigaikštis supykęs, ir išradėjui, kaip "velnio apsėstam," buvusi nukirsta galva, o skraidomasis aparatas sudegintas.

H. Lc.

KAS TA "BOBŲ VASARA?

Kai saulėtą rudenį laukai apsidengia sidabriniais voratinkliais, kurie, rodos, vos laikosi ant ražienų, krūmų ar pageltusių žolės stiebų; kai paryčiais stambūs rasos lašai lyg perlai krinta ant voratinklių, o vidudienį šilkiniai voratinklių siūleliai skraido ore ir lengvo vėjelio nešami, banguodami užkliuva už medžių šakų, už laukuose dirbančių žmonių, padabindami juos gražiais sidabriniais siūlais, būna paskutinės vasariškos dienos — kaime vadinamos "bobų vasara."

Senovėje "bobų vasarą" skrajojantieji voratinkliai buvo vadinami likimo deivių audiniu. Krikščionybės laikais šį gamtos reiškinį pradėta rišti su Dievo ir Dievo Motinos vardu. Įvairiose tautose apie "bobų vasarą" yra sukurta daugybė legendų. Tūla legenda sako, kad ore skraidą plonyčiai voratinkliai esą Švenčiausios Mergelės Marijos verpsčio (ratelio) verpalai. Siųsdama juos žemėn, Švenčiausioji Mergelė primenanti šeimininkėms, kad jau artinasi laikas linams verpti bei vilnoms karšti.

Vokietijoje tie voratinkliai vadinami "Marienfaden"(Marijos siūlais). Prancūzijoje— "Fils de la Vierge" (Mergelės verpalais). Anglai juos vadina "Gossamer" (Dievo šydas.

Kas gi yra tie "bobų vasaros" voratinkliai? Juos gamina mažyčiai vorai — klajūnai, kurie, rudeniui užėjus, ieško patogesnių vietų žiemai praleisti. Jie leidžiasi į kelionę mažyčiais siūleliais, kuriuos patys išspaudžia.

Užkopia vorelis ant kokio nors žolės stiebo ir leidžia iš savo kūno tokį skystimą, kuris ore stingsta, o vabalėliui keliaujant toliau, ištysta ir virsta plonyčiu siūleliu. Voras keliauja dažniausiai aukštielninkas, pakibęs ant voratinklio siūlų. Kai voratinklis užkliūva už kokio kito daikto, vorelis leidžia naujus syvus, iš kurių pasidaro siūleliai. Jais voras keliauja toliau, kol suranda žiemojimui tinkamą vietą. Jeigu kelionė trunka pernelyg ilgai ir voras nori nusileisti, tai susisuka siūlus į kamuolėlį ir ant jo, lyg su parašiutu, krinta žemėn. Vėliau pakilęs vėjelis tokius lengvučius voratinklio siūlus pradeda nešioti po laukus.

ŠEIMYNINĖ LAIMĖ ŽVĖRIŲ GYVENIME

Ne vienas mokslininkas yra tyrinėjęs žvėrių, paukščių, žuvų gyvenimą. Daug kas yra pastebėta ir gerai žinoma, tačiau kiekvienas naujas tyrinėjimas suranda vis naujų ir naujų duomenų. Šiomis dienomis vienas prancūzų tyrinėtojas vėl paskelbė naujų duomenų apie žvėrių gyvenimą. Labiausiai jis kreipė dėmesį į žvėrių šeimyninę laimę. Didžiosios bezdžionės, kaip gorilos, šimpanzės, orangutangai, gyvena ištisą amžių su viena ir ta pačia drauge. Tų žvėrių ir meilė vaikams yra gana didelė. Kai puola priešas, tai tėvas pirmiausia saugoja motiną ir vaikus. Panašiai elgiasi ir liūtas. Jis ypatingai jautrus savo draugės atžvilgiu. Dažnai po medžioklės draugei yra palieka mi geriausi kąsneliai. Pats liūtas tik tada ėda, kada draugė yra soti. Liūtai yra viens kitam ištikimi. Taip pat jie rūpinasi savo vaikais. Motina žaidžia su vaikais ir leidžia daryti jiems kas tik patinka. Tėvas rūpinasi pagaminti vaikams gardesnį kąsnelį.

Tik žemesnieji gyvunai netaip "žmoniškai" gyvena. Ten kartais net pasikeičia vaikų priežiūros ir vaikų auklėjimo vaidmenimis patelė su patinu. Pavyzdžiui, yra labai daug žuvų rūšių, kur naujai gimusias žuvytes užaugina patinėlis, o ne patelė. Patelei reikia išmesti ikrus ir tuo visos pareigos yra pabaigtos. O patinas rūpinasi paruošti "namų židinį" ir išauklėti ir išmaitinti žuvytes.

Kai buvo rasta Amerika, kai buvo pereita Panamos sąsmauka ir rastas Didysis vandenynas, tai imta ieškoti į tą vandenyną kelio — sąsiaurio. Ne vienas jūreivis jo ieškojo, bet vis negalėjo jo rasti. Tiktai Fernandui Magelanui tatai pavyko: jis ne tik surado kelią iš Atlanto vandenyno Didžiajan, bet pirmas beveik apiplaukė apie pasaulį.

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ —BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVĄ—IŠPUTĘ VIDURIAI? Kada tik užsikemša jusų žarnos, išpunta viduriai, dvokia kvapas, suskinta sitra, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Tą malonaus skonio liuosuojamą kramtomą gumą švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einant gulti. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jaunų ir senų milijonai naudojasi nebrangia FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jusų šeimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

10¢

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR

VIENYBĘ

Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį

IR

LIETUVA

Nepriklausomą mėnesinį žurnalą

Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:

Jungt. Valst. ________ $4.00
Kanadoje ir kitur ____ $5.00

Prenumeratai pinigus siųskite šiuo adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Mano dienos

NELĖ LAPĖ

Aš gavau iš Vokietijos atviruką. Nustebau, pamačius, kad jame rašo mano gera draugė, gyvenusi visą laiką Lietuvoj. Tur būt pamenate, kuomet aš kartą čia pasakojau apie jos laišką, atsiųstą man jau bolševikams užgrobus mūsų mylimą šalį Lietuvą. Ji tada man rašė papasakodama apie naują Lietuvos mokyklų ir mokinių gyvenimą. Apie rusus rašė, kad jie esą labai gražūs ir gražiai dainuoją. Kiek vėliau vėl rašė, kad ji mananti mokytis aviacijos ir būti Raudonosios armijos karininke. Sakė, kad ir moterims galima esą karių pareigas eiti.

Dabar ji man rašo:

"Aš dabar gyvenu Vokietijoje. Ką gi paadrysi kad jau man buvo taip lemta."

Mažą atviruką perskaičiau daug kartų. Keliose vietose rašalas susiliejęs. Gal nuo ašarų?

Padėjau jį į šalį o paėmiau kitus jos laiškus, rašytus man iš laisvos Lietuvos gyvenimo. Perskaičiau jų kelius. Viename ji rašo:

"Brangioji Nėle, aš taip labai laukiu Tavęs atvažiuojant į Lietuvą, pas mane į svečius. Aš taip labai noriu Tave pamatyti. Tik pagalvok, kiek mums bus džiaugsmo, kai Tu, baigusi gimnaziją,, atvažiuosi pas mane. O, Nėle, Tu negali įsivaizduoti kokia graži mūsų tėvynė Lietuva. Kaip linksma mums joje bus!..."

O dabar... Ji vargšė be tėvynės. Ogal jau vėl grįžo? Rodos bolševikai iš Lietuvos išvyti.

Aš nežinau, kur dabar Tau, miela drauge, rašyti: į Vokietiją ar į Lietuvą. Aš laukiu iš Tavęs kito laiško.

Aš taipgi laukiu, kad galėčiau į Lietuvą parvažiuoti. Gal ji bus išsilaisvinusi iš visokios vergijos kolei aš baigsiu gimnaziją.

Aš galiu įsivaizduoti kokia graži Lietuvos šalis. Nors ji yra mačiusi daug vargo, yra kentėjus neapsakomas kančias, daug kartų yra netekus savo nepriklausomybės, bet ji visada pasiliko gražiausia ir mylimiausia mums pasauly šalis. Taip, aš parvyksiu į ją. Mes galėsime linksmos pintis rūtų vainikėlius, grožėtis jos žaliomis lankomis, klausyti paukštelių čiulbėsio ir kvėpuoti tyru, saldžiu Lietuvos oru. Aš laukiu tos dienos su nekantrumu.

COSMOPOLITAN TOURIST CO., Inc.
34-05 45th St., Long Island City, N. Y.

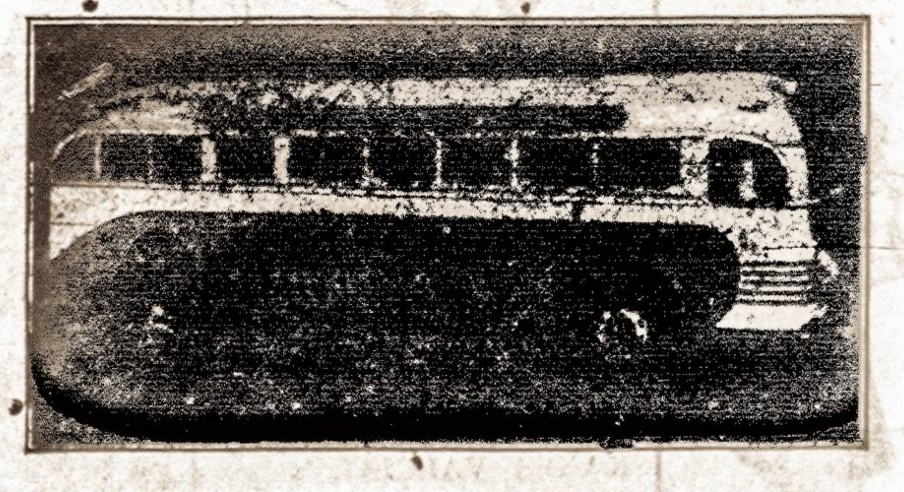

Jau laikas užsisakyti busai vasariniams išvažiavimams arba piknikams

Mūsų patarnavimas yra gerai žinomas visoms lietuvių organizacijoms, rengiančioms vasaros sezono išvažiavimus. Nežiūrint kur reikėtų važiuoti – arti, ar toli – tik paskambinkite, o mes jums suteiksime sąžiningą ir saugų patarnavimą. Telefonuokite:

RAvenwood 8–3330.

KASTAS DIDŽIŪNAS

Kitaip

PATARIMAI

—Visiems, kurie daug žino

Nesirūpink, jeigu sveikas.
Nesiskubink, jei ne laikas.

Nedejuok, jei nėra skausmo,
Nemylėk, jei trūksta jausmo.

Nesikoliok, jei nė girtas.
Nesimušk, jei pats netvirtas.

Nesapnuok, jei ne užmigęs,
Gerk vandens daug, jei
supykęs.

Jei ne turgus — neik į rinką.
Neklausyk, jei nepatinka.

Nesirodyk, jei paslėptas,
Nevažiuok, jei nepateptas.

Netingėk, jei reikia veikti,
Nepradėk, jei laikas baigti.

Neik į šokius, jei nešoki.
Nesiginčyk, jei nemoki.

ATLIKTAS KRIUKIS

BEPROTIS

Kalbasi žydelkā ir teisėjas.

— Aš noriu pareikšti
dėl pono teisėjo:
Ui-ui! Mano irkė
iš proto išėjo!

— O ką gi taip blogo
jisai tau padarė,
Ir kas ji, nabagą,
iš proto išvarė?

— Jis didelį šmotą
suvalgė kiaulienos
Kai buvo šventos
Būrimo dienos,

Ir keletą sykių
karštai pabučiavo
Krikščionę tarnaitę
kambaryje savo!

— Dėl to jis neturi
pamišusio proto, —
Kitokie veiksmai
žmogaus durnavoto.

— Ui, pone, aš pradėdu
sirgti, nervuotis —
Sakyk man, kas sviete
gal būti beprotis?

Teisėjas:
— Jei kiaulę jisai
pasigavęs,
Taip būtų karštai
kambary pabučiavęs,
Ar savo tarnaitės
suvalgęs bent šmotą —
Tuomet tai turėtų
pamišusį protą!

ATLIKTAS KRIUKIS

KĄ DABAR JIS MATO?

AŠ UŽLIPSIU ANT KALNO
(Pustapėdiškai)

Aš užlipsiu ant kalno,
Pažiūrėsiu į Kauną,
Kur laukai liuliuoja,
Jaunimas dainuoja.

Nematyt jau Pelecko,
Komisariško klecko, —
Ar jis bėgs nuo meškos?
Ar kabos ant šakos?

Matau Kaunas dūmuose,
Tankos liko krumuose.
Kacapų nebeliko,
Kaip komparas išnyko.

KU KU

DRAUGAI, KOMUNISTAI, NE TUO KELIU EINAME!

Mūsų vadai parsidavę fašistams!

Paskutiniu laiku mūsų partijos organai, Laisvė ir Vilnis, taip pat ir mūsų vadai, rengia p r a k a l b a s,, išneša rezoliucijas, siunčia jas Washingtonan reikalaudami deportuoti Smetoną. Tai aiškus fašistams parsidavimas! Juk kiekvienas gali lengvai suprasti, kas atsitiktų Smetoną išdeportavus: jis grįš Lietuvon, o mes galim suprasti, kas dabar Lietuvoj darosi. Pranešimai sako, kad mūsų draugas Paleckis suareštuotas Kaune, taip pat areštuota apie 250 geriausių draugų, kurie Kaunan buvo sukviesti mokintis teisėjais, prieš pat karą, ir visi tapo suimti. Taigi, dabar kiekvienam aišku, kam mūsų vadai tarnauja. Jie reikalauja Smetoną pasiųsti Lietuvon, kad jis su jais apsidirbtų taip, kaip apsidirbo su Giedriu ir kitais! Aš žinau, kad mane jie apšauks provokatorium, bet, draugai, kurie nors kiek protauja, patys supraskit.

Šį atsišaukimą siunčiu tautiškam laikraščiui, nes žinau, kad pasiuntus jį Laisvėn ar Vilnin — jis šviesos nematys.

Komunistas.

PADARYK PASTABA SAU

Augštasis Pone Didžiūne!
Tu esi dar tvirtas kūne,

Taipgi, neblogas, poetas—
Protas dar nesudevėtas...

Būk poetas dvasioje tvirtas,
Rašyk blaivas, o ne girtas—

Geriaus klaidas pastebėti,
Ir Ku Ku neužkabinėsi.

KU KU

GIRTO RAŠTAS IR KLAIDOS

Edgar Allen Poe, išgirtas,
Daug eilių parašė girtas.

Pasaulis gerbs jį ir godos
Už "Varnas tarė: Niekados!"

Genijai maždaug visi pijokai,
Todėl girtų nekritikuokie!

Klaidų tik tas,
brolau, nedaro,
Kas niekados
nedarė gero.

DIDŽIŪNAS.

Pas Antaną
MARCIULIONĮ
Užeiga labai
MALONI

PUIKUS RESTAURANAS,
SALĖ PARENGIMAMS,
SKANŪS VALGIAI,
ALUTIS IR DEGTINĖ

Valgius gamina
geriausia gaspadinė.

Kai norite linksmai
pabaliavoti—
Prašome pas mus
pasisvečiuoti!

TONY MARSIN
Bar & Grill
795 WASHINGTON ST.
NEW YORK CITY
Tel. WAtkins 2-9363

EI, PASAULI!

Karo mongerų daina.

Ei, pasauli!
Mes be karo nenurimsim!
Mes galybe savo,
taiką jums nulemsim.
Demokratijos čionai,
Tuojaus tokios nebus,
Ir diktatorių galybė
Greitai žus. Taip bus.

Ei, Pasauli!
Mes diktatorius sutremsim!
Mes Europą,
į rankas savo paimsim.
Demokratija pasaulį
tuomet užvaldys.
O diktatoriai —
Greit kojas visi nukratys.

Ei, pasauli!
Taiką ginklu mes laimėsim,
Mes nacistų žiaurią
spėką nugalėsim.
Bet, Europa,
Ligų, bado, tikrai susilauks,
Ir vilkai sudraskę kūnus,
Girioje vėl staugs...

Ei,, pasauli!
Mums priseis tave tvarkyti,
Mums reikės rubežiaus
sienas nustatyti.
Bet tikrosios laisvės,
niekas daugiau neragaus,
Ir iš skurdo žmonės
Amžiais jau neatsigaus.

KU KU

BROOKLYNO ĮDOMYBĖS

● Vokietaičio Senasis Princas išsivystė į bolševiką. Pantaplinis paštas praneša, kad jau ir ponas Ku Ku vystosi.

● Vokietaitis vystosi į bobą. Priežastis, sako, tokia: kadangi daug gražių jaunų mergaičių lankosi jo krautuvėje, tad į jas bežiūrėdamas ir besigerėdamas, jis pats pradėjo virsti į moterį. — Vakarais, matyt, dažnai žiūri į moteriškų drabužių krautuvių langus.

● Tulas sandarietis neįsirašo į Lietuvos Šelpimo Sąjungą todėl, kad ten prigulį ne sandariečiai, bet tokie, kaip p. Wendell Wilkie, Ill. gerb. gubernatorius, p. Green ir Chicagos majoras p. Kelly.

● Tulas komunistas susiviniojęs plytą į "Laisvę" eina Ten Eyck streetu. Susitikęs jį Tarkos reporteris klausia:

— Ką čia neši?

— Nešu "Laisvei" prezentą ir paleisiu į langą, kam ji meluoja, kad Stalinas vis laimi...

Reporteris patarė nedaužyti nekalto lango. Sako, geriau pasiųsk ją tam, kas kaltas.

Šv. Ambasadorius

VERTAS PAGYRIMO

Jurgiui Skirmontui šį sykį
Privalau paglostyt plikę,
Ir paglostyt, ir pagirti,
Nes man teko jį patirti,
Kad jis bantenderis geras,
Kad švarus jo visas baras,
Kad jis laikraštį įgijęs,
Duot penktuko nesibijo.

NAUJOJ VIETOJ

Štai jums Jonas Sutkaitis,
Biznio vietą pakeitęs. —

Jonas Sutkaitis,
LAIKRODININKAS, sako:

Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniškomis susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.

KULTŪRINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO

JONAS SUTKAITIS
449 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras

Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių

Tinkama vieta visokioms pramogoms.

Kasdien muzika ir šokiai.

ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

ISKILMINGAS
PIKNINKAS

DARIAUS IR GIRĖNO
Pagerbimui

Aštuonių metų sukakties skridimo iš New Yorko į Kauną ir jų tragiško žuvimo minėjimas

Liepos-July 19, šeštadienį, 1941

PRADŽIA 2 VAL. PO PIETŲ. ĮŽANGA 35c.

DEXTER PARKE
74-11 Jamaica Avenue, Woodhaven, L. I. arti Brooklyn, N. Y.

Bus graži programa: dalyvaus Karalienės Angelų parapijos jaunuolių Benas. Kalbės draugiją pirmininkai, bus dainų, žaislų, laimėjimų ir šokiai, kuriems grios JOS. (THOMAS) TAMAŠAUSKO ORKESTRA.

Rengia Dariaus - Girėno Paminklo Fondo Komitetas

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.

Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

ANTANAS DAUKANTAS
Jonys Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793

RESTAURANAS IR BARAS

Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms

★

GERAS PATARNAVIM
JAUKI NUOTAIKA

TONY'S BAR & GRILL
ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI, REIKALAUKITE SAVO BUČERNĖSE IR GROSERNĖSE

MAISTAS BRAND HAMS

Paruošti Amerikoj Lithuanian American Import & Export Corporation užsakymų pagal SPECIALŲ LIETUVIŠKĄ RECEPTĄ. Skardinė papuošta puikia "Maisto" pavyždžio etikete. Mes dar turime ir iš Lietuvos importuotų saldainių. Visus užsakymus siųskite:

LITAM CORPORATION
157 CHAMBERS ST. NEW YORK CITY
Tel. REctor 2-2785

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, Chroniškos VOTYS, Pilvo ir žarnų netvarka, pūslės ir inkstų suirimas ir kitokios vyrų ir moterų ligos gydomos moderniškais būdais. Kraujo tyrimas, urinalysis ir X-rays teisingai išaiškina ligą. Ateikite šiandien ir patikrinkite savo sveikatą.

MEDIKALĖ EGZAMINACIJA $2.00

DR L. ZINS
(Virš 30 metų privatinės ir ligoninės praktikos)
110 EAST 16 St., NEW YORK
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
Val. 9 ryto iki 8 vak. Sekmadieniais: 9 ryto iki 2 p.p.

TARZANAS IR TARZELĖ — Edgar Rice Burroughs

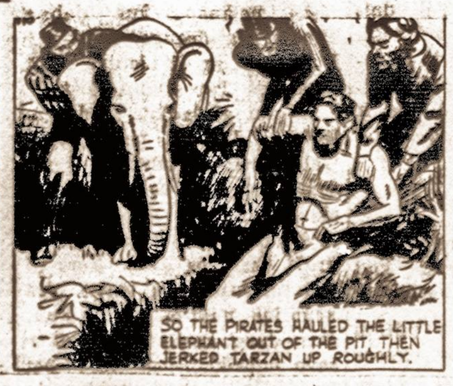

116. — Bet šį kartą Haukua pasipriešino prieš Zalimo įsakymą. Šis biaurus laukinis žmogus, matyt, turėjo kitokius planus Tarzaną nužudyti. Jis nesutiko Tarzaną užmušti.

Džiunglių plėšikai iš duobės nors ir sunkiai ištraukė jaunąjį drambliuką ir paskui, žiauriai griebę Tarzaną už plaukų taip pat iš duobės gilumos jį ištempė.

Toto tuojau pajuto, kad nepažystami žmonės yra Tarzano prešai. Jis piktai išpūtė savo šnervę ir pradėjo juos mušti. Vieną plėšiką Toto tuojau permušė.

Plėšikai nesitikėjo, kad jaunasis drambliukas gali turėti tiek jėgos. Zalimas pamatęs, kad Toto gali juos visus išdaužyti, įsakė drambliuką tuojau parmušti.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys aštuntame puslapyje

KAIP BOLŠEVIKAI KANKINO SUIMTUS LIETUVOS ŽMONES

(Atkelta iš 3 pusl.)

Kauno kalėjimo viršininkas, kaip patyriau, paskutiniuoju laiku buvo kaž koks Pocius, Šiaulių miesto siuvėjas ir komunistas. Tai labai žiaurus ir kerštingas žmogus. Bet šalia jo pasodintas iš Rusijos atgabentas komisaras. Jis, matyti, faktiškai valdė kalėjimą. Jo pavardė—Vološin. Jis turėjo pavaduotoją, taip pat komisarą — Utkiną. Kalėjimo inspektorius yra Borodinskas, buv. geležinkelių dirbtuvių stalius. Be to, yra dar kažkokie korpusų vyresnieji, bet jų funkcijų nesupratau. Prižiūrėtojai mano skyriuje buvo arba iš Jonavos sentikiai arba vietiniai žydai. Yra du daktarai, abudu vietiniai žydai. Fotografas ir kirpėjas taip pat žydai. Gailestingosios seserys parinktos taip pat iš labai neaiškaus elemento. Jos, greičiausia, su medicina niekuomet nieko bendra nėra turėjusios. Kai kurios yra iš sovietų Rusijos. Kaž kokias funkcijas, matyti, kontrolės, atlieka sovietų čekistai. Jei kad atsilanko kamerose, daro įvairius patikrinimus ir dalyvauja prie kratų. Išorines sargybas (bokšteliuose ir gatvėse) eina sovietų kariškiai.

Šia proga paminėsiu man žinomus vietinės politinės apsaugos (taip vadinasi GPU arba Čeka) pareigūnus. Jų vyriausias yra Šniečkus, Lietuvos komunistų partijos sekretorius. Jo dešinioji ranka, kvotų skyriaus viršininkas yra komunistas žydas Rozauskas (šis tipas dažnai pats dalyvauja tardymuose). Šalia jo stovi, kaipo kontrolierius, čekistas Šuliak. Iš tardytojų man žinomi sovietų rusas Forstikov ir vietinis rusas Zubriakov.

Prieš Kauno kalėjimą esančiuose buv. Lapėno namuose yra apsigyvenusi čekos kariuomenė. Tai daroma, matyti, apsaugai. Panašūs daliniai apgyvendinti ir prie kitų kalėjimų.

Kalėjime daugiausia prikankino oro, maisto ir judėjimo stoka. Asmeniškai manau, kad fiziškai stiprus ir sveikas žmogus tokio kalėjiminio režimo negali daugiau išlaikyti kaip 2 ar pustrečių metų. Tie, kurie perėjo per tardymą ir susilaukė teismo, visuomet išvežami sovietų Rusijos gilumon.

Apie tikrai nužudytuosius nieko tikslaus negaliu pasakyti, bet mirusiųjų kalėjime skaičius yra didelis. Mirusiųjų pavardės slepiamos, o lavonai laidojami slapta naktimis. Daug kalinių miršta operacijų metu. Apie išvežtuosius irgi sunku ką nors tikro sužinoti, nes kalinius išvedant iš kamerų, nei patys prižiūrėtojai nežino, kur jie vedami.

Mane apkaltino priklausymu XX organizacijai. Buvau apklausinėjamas Čekos tardytojų Kauno kalėjimo rajone, prie raštinės, o vėliau — buvusioje stalių dirbtuvėje, kur yra įrengtos tardytojams kameros. Jų galėjo būti apie 12-14. Tardymas tik retais atsitikimais vykdavo dieną, o šiaip tiktai naktimis. Tardymo procedūra yra pagrįsta paties kaltinamojo "nuoširdžiu prisipažinimu." Tai ypatingai liečia "nusikaltimus" prieš okupaciją, iš kurių laikų tardytojai neturi liudytojų. Iš pat pradžių, kaipo įžangą, tardytojas pasako kalbą, įtikinėja kaltinamąjį prisipažinto savo "nuodėmėmis prieš liaudį ir sovietų valdžią," kuri, girdi, esanti vienintelė "teisėta valdžia visame pasaulyje." Toliau pasakoja apie sovietų valdžios "mielaširdingumą," kad, girdi kiekviena kaltė galinti būti atpirkta, jei kaltinamasis nuoširdžiai viską pripažins, kad ateityje kaltinamasis savo darbu ir solidarumu galįs įrodyti savo lojalumą sovietų valdžiai. Po to pradeda statyti klausimus. Jei kaltinamasis neprisipažįsta, jei jis pradeda ginti, kad nėra kaltas, kad nė nesapnavo apie jam primetamąjį kaltinimą, — prasideda gąsdinimas ir terorizavimas. Tai ypatingai yra rusiškųjų keiksmažodžių leksikonas, grąsinimai, kumštis ir revolveris prie nosies. Pavartoja ir fizinę jėgą. Man asmeniškai teko "paragauti" tardytojo kumštį į veidą ir grąsinimą, kad tardytojas apsieisiąs ir be "prisipažinimo," taip pat ir be teismo, nes jis galįs sudaryti trijų žmonių kolegiją, kuri tuojau pat padarys sprendimą ir jį įvykdys (suprask, sušaudys!). Pastačius klausimą, tardytojai stengiasi išgauti jų pačių suformuluotą "prisipažinimą." Jei tardomasis su tuo formalavimu nesutinka, tai prasideda tikras spektaklis: jis gali tęstis net 12 valandų iš eilės kol surandama "formulė." Ir visa tai atliekama nakties metu, o dieną miegoti yra griežtai draudžiama, net prisnūsti neleidžiama. Prižiūrėtojas tokį per ištisą naktį tardytą kalinį ypatingai prižiūri, kad jis neprisišlietų prie sienos ir neužsnustų. Sekančią naktį tardymas vėl pradedamas iš naujo, kol pagaliau kalinys nesutiks su kaltinimo "formule", kurią suredaguoja tardytojas. Yra dar viena išeitis. Jeigu tardomasis pasirodys per daug kietas, tai kuriam laikui jis paliekamas kameroje ramybėje, bet užtat vėliau vėl prasideda tardymo kankynės. Jeigu tardomasis vėl neprisipažįsta, tai tardytojas liepia išvesti jį į karcerį. Kai kada tardomasis pasodinamas ant kėdės briaunos ir ištiestomis kojomis turi sėdėti nepajudėdamas. Taip besėdint kaltinamajam, tardytojas kokias 2-3 valandas jokių klausimų nestato, bet kažką rašo, o vėliau reikalauja pasirašyti (tai yra kaltinamojo parodymai, kuriuos pats tardytojas sufantazuoja). Toks sėdėjimas ant kėdės briaunos, nejudant, labai išvargina ir žmogų nepaprastai prikankina. Jei nepasirašai, verčia tokioje padėtyje sėdėti tol, kol netenki sąmonės arba tol, kol tardytojas "nepasigalės." Jei bandai žmoniškai atsisėsti, tuojau nuvaro į karcerį. Kartais vėl tardytojas kažkodėl "sušvelnėja", pasiūlo net papirosą arba arbatos stiklą. Tuo būdu jie tikisi paveikti tardomojo moralę ir priversti "prisipažinti".

Nors toks "tardymas" buvo baigtas prieš Naujus Metus, bet teisiamas nebuvau, nors po "tardymo" išbuvau kalėjime dar beveik tris mėnesius.

Iš kai kurių nuteistųjų pasakojimų, juos teisė rusų Čekos karininkai ir keli vietiniai čekistai, daugiausia žydai. Teismo sąstatas būdavo iš trijų žmonių, dalyvaujant sekretoriui. Toks teismas vadinosi "Karo tribunolas." Teismai atliekami privačiuose butuose prie uždarų durų ir vis įvairiose vietose. Teisme dalyvauja iš paskyrimo advokatas, su kuriuo teisiamasis pirmą kartą pasimato per teismą. Ar toks advokatas turėjo galimumo iš anksto susipažinti su kaltinamąja medžiaga, tenka labai abejoti, nes jis per teismą teprašo "pasigailėti" ir pareiškia, kad teisiamasis buvęs "suklaidintas..."

LIETUVOS KARIAI VĖL RIKIUOJASĮ

BOSTONO RADIO

Šeštadienį, liepos 19 d. radijo programas per stotį WORL 950 k., 8:30 iki 9:00 val. ryte bus sekantis:

1—Muzika
2—Dainos
3—Žinios

Sekmadienį, liepos 20 d. radijo programas per stotį WORL, 950 k., 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

Dariaus-Girėno dienos progr.

1—Jono Tamulionio Trio iš Nashua, N. H.

2—Nashuės vyrų dainininkų grupė, vadovaujant Jonui Tamulioniui.

3—Dainininkas Jonas Tamulionis iš Nashua, N. H.

4—Kalbės J. Steponiatis iš New Yorko.

Po programos prašome parašyti laiškelį, pranešdami savo įspūdžius. **St. Minkus.**

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street,
Brooklyno, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9737

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
144 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand Street
LEDAI, SODĖ, CIGARAI, CIGARETĖS,
SALDAINIAI IR VAIKŲ ŽAISLAI
Foto reikmenys, išaiškinamos nuotraukos
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną
Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius,
Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

SKAITYKITĖ IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVergreen 8-7179

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ
981 Broadway Brooklyn, N. Y.

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.
Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą.
Tel.: JEfferson 3-6993

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŪSIES SALDAINIAI, ĮVAIRŪS UŽKANDŽIAI, SODĖ
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

Važinėdami Long Island, lankykitės gražiame Great Necke
PUIKIAUSIA IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS
A. KASMOČIŲ
Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus
RHEINGOLD EXTRA DRY
Gardūs užkandžiai. Mandagus patarnavimas.
Ten galite suruošti piknikus, išvažiavimus ir bankietus.
STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

PARK FLORIST
GĖLININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: VIrginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t.
Taip pat nuomojam palmes.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE CORR CHAIR
409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

VIENYBĖ

PROJEKTAI DARIAUS - GIRĖNO PAMINKLUI

Mūsų didvyrių lakūnų Dariaus ir Girėno aštuonių metų sukakties skridimo iš New Yorko į Kauną ir jų nelaimingo žuvimo minėjimui ruošiamas piknikas tikrai bus įdomus.

Programoj dalvauja: Karalienės Angelų parapijos jaunuolių Benas, kurio trimitų aidai skambės visam parke, o draugijų pirmininkai pasakys kalbas.

Piknike bus parodyti trys paminklo projektai, — du pagaminti dailininko Joe Stelmoko, kurių vieną teko matyti vasario 2 d. š. m., koncerte, dabar kiek panaujintą turėsime progos vėl matyti. Stelmokas patieks ir antrą paminklo projektą, piešinio formoje.

Piknike bus parodytas ir dailininko Subačiaus pagamintas piešinys paminklo projektui.

Taigi, liepos 19 d. šeštadienį 2 val. po piet, visus nuoširdžiai kviečiame atsilankyti į ruošiamąjį pikniką Dexter Parke 74-11 Jamaica Ave., Woodhaven, L. I. Įžanga tik 35c. Pelnas skiriamas Dariaus - Girėno paminklo naudai.

Rengimo Komitetas.

ATLETŲ KLUBO IŠVAŽIAVIMAS

Brooklyno Atletų Klubo susirinkime be kitų dalykų komisija raportavo, kad klubo privatus išvažiavimas bus liepos 27 d. į Šlekio giria, Ronkonkom Inn, Long Island. Busas išvažiuos nuo klubo, 168 Marcy Ave., 10 val.. ryto. Šis išvažiavimas veltui kiekvienam pilnai užsimokėjusiam nariui. Narių draugai galės dalyvauti užsimokėję Komisijos skirtą mokestį.

Komitetas prašo narius ir jų draugus, kurie dalyvaus išvažiavime, pranešti klubui nevėliau kaip savaitę prieš išvažiavimą, kaip jie važiuos —busu ar savo karu.

Narys

GRĮŽO INŽ. K. PUSNIKAS

Dvi savaites atostogavęs inž. K. Pusnikas grįžo. Jis atostogas praleido Menderių ūkyje, White Sulphur Springs, N. Y. Be to, jis automobiliu lankė savo senus pažystamus ir žymesnes vietas. Tik per tą trumpą laiką jo automobilio skaitiklis paaugo 1700 mylių. Viešėjimu pas Menderius labai patenkintas. Pasak Pusniko niekur kitur taip nepailsėsi. Turėjo progos vežti šiena. dirbti laukuose, o kas svarbiausia net iš peties pagriežti armonika.

L. V. SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS

Pereitą pirmadienį, liepos 14 d. įvyko antras Lietuvai Vaduoti Sąjungos New Yorko skyriaus susirinkimas. Pirmininkaujant Ksaverui Strumskiui ir sekretoriaujant Jonui Valaičiui, susirinkimo dalyviai nutarė eilę svarbių nutarimų. Pirmiausiai D. Klinga raportavo iš tarimosi su Lietuvių Amerikiečių Sąjunga rengti bendrą Lietuvos reikalais masinį mitingą. Apgailėjo, kad nepavyko susitarti. Raportą papildė Valaitis ir Strumskis.

Nutarta pasiųsti kongresmanams rezoliuciją, prašančią liepos 27 d. paskirti Lietuvos pripažinimo dieną ir Democracy Shall Live diena. Rezoliuciją pravesti kongrese vadovaus kongresmanas Dewey ir senatorus Lucas.

Kitas svarbus nutarimas, tai be lietuvių veikimo, įsteigti Lithuanian National Relief Fund skyrių. Tam darbui pakviesti: Dr. Jonas Valukas, Juozas Garšva, adv. Klemensas Vokietaitis, Benediktas Ščegauskas ir Vitalis Bukšnaitis.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos New Yorko skyriaus pastovus adresas nustatytas Dėdės Ambraziejaus raštinė. Visais Sąjungos reikalais prašoma rašyti: 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EV. 8-7179.

Newarke įvyksiančiam liepos 16 d. susirinkimui New Jersey Skyriui steigti išrinkti Domas Klinga ir Jonas Valaitis, padėti iniciatoriui Albinui Trečiokui ir kitiems arčiau bendradarbiauti su apylinkės kitais sąjungos skyriais.

Jonas Valaitis

APSISAUGOKITE PIKTADARIO!

Grand Chair baldų krautuvės savininkė ponia Petraitienė praneša, kad aną dieną pas juos atėjo nepažįstamas apie 22 m. amžiaus pusiau raupuotu veidu apie 5 pėdų 5 colių aukščio jaunuolis, kuris lietuviškai prašneko. Kaip lietuviui, krautuvninkai Petraičiai pasitikėjo ir dar net pavaišino. Tik jam išėjus, Petraitienė pasigedo savo naujos piniginės su joje esančiais $30. Kad ir kitų taip nenuskriaustų, Petraitienė prašė manęs lietuvius įspėti. Tad, būkit atsargūs.

J. Valaitis

PROGA VAŽIUOTI Į CHICAGĄ

Lietuvis, visai nauju dideliu automobiliu vyksta į Chicago savaitės atostogoms. Iš Brooklyno išvyks liepos 26 d. Jei kas norėtų pigiai drauge važiuoti, jis prašė į jį atsišaukti. Kreipkitės pas Joną Valaitį, 179 So. 2nd St.,. Brooklyne. .Tel. EV. 8-7871, važiuojamasis asmuo ir jo adresas bus nurodytas.

GERI VIENYBIEČIAI

Šiomis dienomis man teko aplankyti keletą didžiojo New Yorko ir Brooklyno Vienybės skaitytojų. Teko užsukti pas Kirvelius, kurie gyvena 34 Sheridan Ave., Brooklyne. Kirveliai jau 25 metai skaito Vienybę, geri visuomenininkai ir niekada su Vienybe nemano skirtis.

Kirveliai ta proga užsimokėjo Vienybės prenumeratą visiems metams ir paaukavo 1 dolerį linotypo fondui.

J. Krunklys

Sveikatos Komisijonieriaus pranešimas

Brooklyno sveikatos komisijonierius John L. Rice, praneša, kad pereitą savaitę mirčių nuo įvairių ligų buvo 400. Nuo difterijos mirė 1, plaučių uždegimo 15, meningitis 1, automobiliais užmušta 3. Pereitos savaitės mirimų skaičius buvo mažiausias šiais metais.

Gimimų buvo 1159. Tai buvo didžiausias gimimų skaičius šiais metais per vieną savaitę.

Gyventojų susirgo 40, škarlatina 8, kokliušu 40, meningitis 4, karštlige 2.

Klimų šeimai trisdešimts metų

Šiomis dienomis Petro ir Teofilės Klimų namuose įvyko kas tai nepaprasto. ..Tik pradėjus dienai eiti vakarop, į Klimų namus pradėjo rinktis svečių, jų rikiuotei nebuvo matytis galo. Nors Klimų namai erdvūs, kambariai dideli, bet tokiam skaičiui susirinkus, vaišingi šeimininkai pradėjo bijoti, kad nepritrūktų vietos. Kas blogiausia, nei Petras, nei Teofilė nežinojo, kodel ir į taip jų vaišingus namus pradėjo tą vakarą susitelkti tiek draugų. Tačiau Žukienei pradėjus svečius tvarkyti ir eiti svočios pareigas, visų mylimi Klimai atsiminė, kad jie savo šeimyninio žydinio palaimoje gyvena 30 metų.

Išsiaiškinus vakaro iškilmingumą, prasidėjo puikus, širdingas Petro ir Teofilės vedybinio gyvenimo paminėjimas. Netrūko vaišių, kuriomis rūpinosi svočia Žukienė, gero gėrimo užteko visiems, kuriais rūpino piršlys Rokas Povilauskas. Džiaugėsi Klimai, nenusivylė ir M. Dragūnaitienė, to iškilmingo vakaro organizatorė, nes visi kviesti džiaugėsi galėdami sveikinti Petra ir Teofilę. Netrūko kalbų, linkėjimų ir dovanų. Gražios dainos puošė vakarą.

Atrodo, kad tai buvo tik kuklus Klimų šeimyninio gyvenimo sukakties minėjimas. Ne, jis buvo iškilmingas, nes buvo širdingas, draugiškas. O Klimai širdingos pagarbos užsitarnavo. Jie draugiški, malonūs, be priekabės ir priekaišto lietuviai, kurie tiek daug aukojo Lietuvai.

PASIDAIRIUS PO MIESTĄ

Jonas Valaitis

Elizabeth, N. J. mokslą baigė Alice Skariutė, High School ir kosmetologijos skyrių. Stanley Palkauskas, plačiai žinomų Elizabetho biznierių sūnus, baigė chemijos inžinerijos mokslą. Jis jau gavo ir darbą.

Lietuvos karo laivyno kapitonas Labanauskas,, kurį laiką gyvenęs Brooklyne, šiomis dienomis išvyko į Clevelandą.

Merchantville, N. J. susilaukė naujo lietuvio gydytojo, tai dr. Eugenijaus Bekampio, kuris dirba Camden, N. J. ligoninėje.

New Yorkę lankosi atostogų metu Lietuvių Tautininkų Sąjungos pirmininkas inž. Bronius Simokaitis iš Fitchburg,, Mass.

Liepos 26 d., šeštadienį, 10 val. ryto, Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, bus atlaikytos gedulingos pamaldos už žuvusius 3,000 lietuvių, kovojusių už Lietuvos nepriklausomybę, birželio 22-24 dienomis Lietuvoje.

šešetadienį,, liepos 5 d. 3 val. 30 min. popiet Karalienės Angelų parapijos bažnyčioje susituokė Helen Cibuskytė, 62-05 Flushing Ave., Maspeth, L. I. su Jurgiu Majoru, 54-12 — 69th Place, Maspeth, L. I. Vyriausia pamergė Marė Cibulskytė, pabrolis Leo Jakštutis. Vestuvių pokylis įvyko Navicko salėje,, Maspethe.

Šeštadienį, liepos 5 d. pp. Mikalajūnai, 146 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y., minėjo savo sidabrines vestuves — 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Svočia buvo Nellie Kedash, 51 Carmen Place, Flatbush.

Blanche Barkiūtė, 35 Stagg St., Brooklyn, susituokė su Viliam Vilkevičium, 59-60—68 St., Maspeth, L. I. Svočia buvo Stella Dubynski, 8794—15th Ave., Bensonhurst. Vestuvės įvyko šeštadienį, liepos 5 d.

Sekmadienį, liepos 6 d. susituokė Amelia Murauskaitė, 416 So. 4th St., Brooklyn,, N. Y. su John Dugan 123 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Piliečių klubo biznio vedėjas Jurgis Karpius toms pačioms pareigoms vėl perrinktas.

Aukštesniąją mokyklą baigė Aldona Volungytė, Julė Drungytė ir Eleonora Strugytė.

Jersey City, birž. 29 d. susituokė Petras Kičis iš Jamesburg, N. J. su Margaret Šmigelskytė.

Sekmadienį, liepos 6 d. susituokė Petras Pečkys, 334 Knickerbocker Ave. Ridgewoode su Regina Klimaitytė, 16 Evans St. Brookyn, N. Y. Jaunoji neseniai atvykusi iš Scranton, Pa. Šliūbas buvo 12 val. 30 m. popiet šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Svočia Albina Šablevičienė, svotas— Pijušas Kuras. Vyriausia pamergė buvo Albina Šablevičiutė su Artūru Klimaičiu. Kiti pulko dalyviai: Stanley Urštinas su Ona Matusevičiute, Jonas Šablevičius su Frances Vasiliauskaite. Vestuvių šeimininkė buvo Ona Kulbokienė.

Susivedė Josephine Pele, 69-82 Caldwell Ave., Maspethe su Leonardu Zeknesky, gyvenančiu tam pačiam name. Vestuvės įvyko liepos 12 d.

Liepos 14 d. 30 m. vedybinio gyvenimo sukaktį paminėjo Kristupaičiai, gyveną 195 North 5th St., ,Brooklyne.

Garnys apdovanojo Juozą ir Albiną Butvilus, 343 Ashford St., Brooklyne. Liepos 12 d. paliko dukrelę. Motina ir duktė yra Bushwick ligoninėj.

Maspethe susivedė Alfonsas Tamašauskas su Mary Karuso iš New Jersey.

Ridgewoodietės Stasės Vaitikienės motina Krištaponienė mirė Lietuvoje, Skiemonysė, Utenos apskrity.

Teismas iš Dugan kepyklos priteisė Aleksandrui Ražauskui, gyvenančiam 49 India St., Brooklyne, 9,000 dol. už netekimą sūnaus Antano patarnavimo, o pačiam sūnui 40,000 dol. už kojos sužalojimą kompanijos troku.

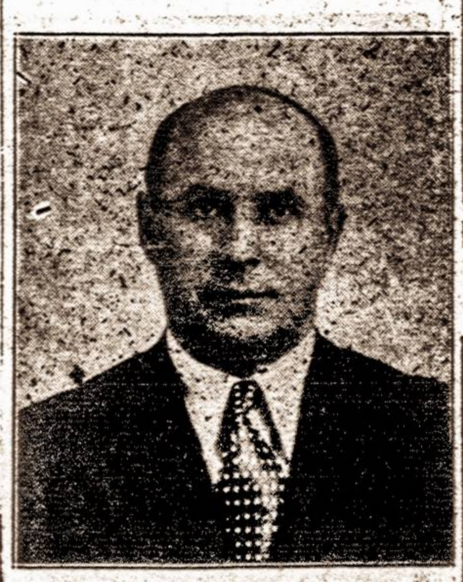

JONAS KRUNKLYS

Jau keletas metų, kai Vienybės laikraščio agentu yra Jonas Krunklys. Brooklyne ir jo apylinkėse Jonas Krunklys yra visų Vienybės skaitytojų mėgiamas ir laukiamas svečias. Jis renka tiek senas, tiek naujas Vienybės laikraščio ir Lietuvos žurnalo prenumeratas.

Brooklyno Kriaučių 6-tas metinis piknikas liepos 12 d., šeštadienį, del lietaus Dexter parke nepavyko. Piknike dalyvaują pikninkiškai nusiteikė tik vėlai. Daugiausia piknikavo: Šimaičio,, Šalaviejaus, Diržio, Matulio-Vaiginio, Armakausko, Mičiulio - Kairio,, Šimėno dirbtutvių darbininkai.

SLA 38, didžiausia Brooklyno, kuopa liepos 26 d., šeštadienį ruošia išvažiavimą į Willick's Grove, Linden, N. J. Busai nuo Piliečių Klubo, 280 Union Ave.,, Brooklyne išvyks 10 val. ryto. Busas nuo Buzelio Crescent palace, Atlantic Ave., kampe Crescent St., East New Yorke išeis 9:30 val. ryto. Piknikui gros Juozo Tamo-Tamašausko orkestras.

Newark, N. J.. Skeberdžio salės ir alinės savininko sūnus, mokytojas Michigan valstybėje, dabar atostogauja namie. Ta proga, kaip filmininkas ir mokytojas, rodo moksliškas filmas kiekvieną dieną po kelis kartus, salėj 80 Wilson Ave. Filmas rodo kiekvieną valandą nuo 9 val vakarais.

Great Neck, L. I. salės savininkas Kasmočius atostogavo Massachusetts valstybėj.

Newarke liepos 16 d. steigiamas Lietuvai Vaduoti Sągos New Jersey skyrius.

Juozas Zevertas Brooklyne gavo iš ristiko Poželos laišką, kuriame rašoma, kad šiuo laiku ristikas Karolis Požela su ristynių bizniu yra Kalifornijoj ir ten bus iki liepos 18 d.

KLIMAI DĖKUOJA

Mums trūksta žodžių išreikšti tą padėką, kuri plaukia iš mūsų širdžių visiems ir visoms, kurie taip pradžiugino mus, mūsų namuose suruošę mums mūsų 30 metų vedybinio gyvenimo iškilmingą paminėjimą. Paminėjimo puota buvo tokia netikėta, draugiška ir linksma, kad niekad gyvenime mes jos negalėsime užmiršti. Už tą visą mūsų kasdienio gyvenimo tokį iškilmingą papuošimą pirmiausiai tariame padėkos žodį An. Dragūnaitienei, kuri buvo, kaip mes sužinojome, pirmoji organizatorė. Niekad nepamiršime svočios Zokienės torto, o taip pat piršlio Roko Povilausko, vaišinusio linksmai nuteikiančiais gėrimais. Povilauskienės dovanotos mums gėlės buvo pirmosios ir priminė, kad jos mums dovanojamos mūsų atminčiai.

Visi, kurie taip gražiai mus pagerbė, niekad neišdils iš mūsų atminties. Mes tariame lietuvišką padėkos žodį visiems, kurie mus tą dieną at siminė, o mūsų atmintyje jie liks, tai V. Zokas, S. Subatienė, Slaviejus, Al. Citavičienė, P. Skarolis Jr., Dragūnaitis, Stadulienė, Bičiūnienė, Šalaviejienė, Jedvickienė, Bukšienė, Kuprickienė, Stlemokienė. Kartotinai norime padėkoti rengėjams, kuriais buvo — Stadulienė, Prakavičienė, Mičiulienė, Varneckienė, Andrius Dragūnaitis, Vincas Dragūnaitis. Taip pat negalime pamiršti tarę padėką ir sūnui Silvestrui U. Klimui, kuris taip pat nepamiršo savo gimdytojų.

Dėkojame visiems už dovanas. Jas visada saugosime. Dainos ir pasakytų kalbų žodžiai visada skambės mūsų ausyse.

Petras ir Teofilė Klimai

NOTICE is hereby given that License No. E. B. 2429 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 83 Wyckof Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises. KARL HABERZETTL, 83 Wyckoff Ave. Brooklyn, New York.

DRAUGELIENĖS GIMINIŲ PADĖKA

Liepos 8 d. mirė mūsų mamytė, motina ir sesuo, Marijona Draugelienė, 72 metų amžiaus. Dideliu širdies skausmu ir širdgėla atsisveikinome mūsų auklėtoja ir kelrodę. Liūdėsio valandoje mes sulaukėme daug užuojautos iš draugų ir pažystamų. Visiems dėkuojame. Ypatingos padėkos mes skolingi Shallins-Šalinskui, kuris taip rūpestingai ir dideliu pagerbimu vadovavo paskutinę mūsų motinos kelionę. Jis parodė tiek rūpestingumo tvarkant visas laidotuves, kad mes įsitikinome teisingumu mūsų motinos valios, ,kad Šalinskas ją palaidotų.

Velionės Marijonos Draugelienės šeima: dukterys — Sekienė iš Hartford ir Milda, sūnus, Jonas, jo žmona Pranė ir anūkai — Donald, Elena, Dorothy ir velionės sesuo Naujavičienė.

JUKNYS SVEIKINA

Pereitą savaitę į kariuomenę pašauktas, buvęs Vienybės redakcijos narys Petras Juknys mums prisiuntė šį laišką:

Malonūs Tautiečiai!

Siunčiu Tamstoms ir visiems Vienybės skaitytojams linkėjimus, kuriuos rašau Dėdės Samo barake ant kareiviškos lovos ir jau įvilktas į USA kareivio uniformą. Iš Camp Upton, L. I. šią savaitę būsiu išvežtas į South Carolina ar Alabama. Pilna kūprinė kariškių reikmenų spaudžia miesčioniškio pečius. Iki...

Kareivis Petr. Juknys.

MIRUSIEJI

JADVYGA PRIZGINTIENĖ, gyvenusi 1712 Menahan St., Brooklyne. Mirė liepos 9 d. Laidotuvės buvo liepos 12 d. Most Holy Trinity kapinėse. Laidojo Juozas Garšva.

PETRAS ZUVISIE, 67 m. amžiaus gyvenęs 89 Grattan Street, Brooklyne. Mirė birželio 30 d. Palaidotas liepos 11 d. šv. Kryžiaus kapinėse. Laidojo Juozas Garšva.

FIODOR SIRPLUK, 52 m. amžiaus, gyvenęs 123 No. 1 St.. Brooklyn, N. Y. Mirė liepos 15 d. Laidojamas šeštadienį, liepos 19 d. po pamaldų 10 val. ryto Holly Ghost bažnyčioj į šv. Jono kapines. Velionis pašarvotas namie. Laidotuves aptarnauja grab. Juozas Garšva.

Smulkūs Skelbimai

REIKALINGAS nuolatinis darbininaks Menderių ūkiui. Puikus maistas, geras atlyginimas. Kreiptis: Menderis, 51 Box, White Sulphur Springs, N. Y.

IŠSINUOMOJA 3 aukštų plytinis namas su sklepu, 14 kambarių, didelis kiemas. Nuoma pigi. Kreipkitės 297 Hewes St., Brooklyn, N. Y.

NUPIRKTAS prieglaudos namas ir norėčiau, kad prie šio namo prisidėtų kiti geri lietuviai tautiečiai. Norintys apie šį prieglaudos namą plačiau žinoti kreipkitės į Vienybę dėl adreso. J. Kalnis. (d)

Vyrai, Moterys Virš 40 m. Nebūkite Silpni, Seni

Jauskitės Smarkūs, Švieži, Daug Jaunesni. Vartokite Ostrex. Jame yra abelni stiprylai, žadintojai, dažnai reikalingi po 40 m. — kunam, stingantiems geležies, kalkių, fosforo, iodo, Vitamino B1. 73 metų amžiaus daktaras rašo: "Tas labai patarnavo mano ligoniam. Aš pats jį vartojau. Pasekmės puikios." Specialis supažindinantis kiekis Ostrex Tonic Tablets tik 35c. Pradėk jaustis smarkesnis, ir jaunesnis nuo šios pat dienos. Parsiduoda visose gerose vaistinėse.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

Kas bus toliau— žiūrėkite kitame Vienybės numery

117.. — Toto, kuris taip greitai su Tarzanu susidraugavo, dabar smarkiai kovojo, kad tik išgelbėti Tarzaną nuo žiaurių plėšikų. Jis visu smarkumu daužė plėšikus.

Vienas plėšikas iškėlęs ietį jau buvo pasirengęs smeigti jį į drąsųjį drambliuką. Dabar ir Tarzanui buvo sunku drambliuką gelbėti, nes jį laikė suėmę net keli plėšikai.

Plėšikai buvo stipriai suėmę Tarzano rankas. Bet jis, kaip paprarstai, surado kitą išeitį. Jo kojos buvo laisvos Jis iškėlė savo koją ir besiartinantį plėšiką parmušė.

Bet jaunasis drambliukas Toto dar nebuvo visiškai išgelbėtas. Žiaurieji plėšikai dar labiau perpyko nepasisekusių žygiu ir dabar net keli jų puolė ant nelaimingo gyvulio.